8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXV. Št. 212 (10.431)
TRST, petek, 14. septembra 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

POPOLNOMA USPELA SPLOŠNA STAVKA JAVNIH USLUŽBENCEV

PARALIZA V VSEM JAVNEM USTROJU OB ENOTNIH ZBOROVANJIH V MESTIH

Stavka železničarjev povsem ohromila promet v vsej državi, z nečastnimi izjemami na Siciliji - Izzivalni predlogi PRI

RIM — Vsedržavna splošna stavka javnega osebja je včeraj popolnoma uspela, saj se je vzdržala dela velika večina več kot 3 milijone in 300 tisoč uslužbencev vseh vej javnega ustroja. V vseh večjih mestih so se v sprevodih zbrali na protestne manifestacije, na katerih so jim spregovorili sindikalni voditelji enotne zveze CGIL - CISL - UIL, medtem ko so bili državni uradi, krajevne uprave, pošte in bolnišnice prazne, razen osebja, ki je bilo zadolženo za izvrševanje nujnih služb in je bil paraliziran železniški promet. Stavka je potekla v zglednem redu, saj ni vesti o najmanjšem incidentu.

Na večjem zborovanju, ki se ga je udeležilo v Rimu več tisoč stavkajočih, je generalni tajnik UIL Benvenuto poudaril, da se borba javnih uslužbencev ne izcrpuje s to stavko, ker ne mislijo nasedati pasti odlaganja, ki je prevečkrat izvotlila njihove boje v preteklosti. Misleč na vlado je pri tem naglasil, da bi bilo to «darilo, ki ga ne mislimo pokloniti nikomur». Zato bodo še druge stavke, je zaključil, dokler ne bo javno osebje doseglo konkretnih rezultatov.

Podobne misli so izrekli, ob odobravanju zborovalcev, sindikalisti tudi v Firencah, Milanu, Turinu, Neaplju, Genovi in v drugih mestih. Mimo glavne zahteve po trimesečnem obračunavanju draginjske doklade, ki naj izenači javne uslužbence z drugimi delovnimi kategorijami glede zaščite proti inflaciji, so sindikalisti poudarili, da je škandalozno, da se še ne izvaja v celoti že zapadla delovna pogodba in da še ni okvirnega zakona o pogojih za sklepanje nove. Izrazili so tudi zaskrbljenost nad potekom formalnih pogajanj, ki se bodo začela v torek, spričo nezadovoljivih stališč, ki jih je vlada izrekla na predvčerajšnjem srečanju z Lamo, Carnitijem in Benvenutom. Zahtevali so zato, naj se o vprašanju javnih uslužbencev jasno izrečejo parlament in politične sile.

Popoln uspeh je doživela tudi stavka železničarjev, ki se je v tem okviru začela že predsinočnjim. V vseh italijanskih deželah je bila udeležba železničarjev zelo velika in je skoraj povsod popolnoma ohromel promet. Omeniti velja, da se prebivalstvo sploh ni podalo na postaje in se ni poslužilo niti redkih nadomestnih prevoznih sredstev, ki jih je uspelo železniški upravi pripraviti, kar priča o razumevanju za upravičenost borbe stavkajočih. Le na Siciliji je vozila polovica vlakov na krajevnih progah, ker se je osebje, ki pripada tam razmeroma bolj razširjenemu avtonomnemu sindikatu, s posebno trmo podalo na delo, da pokaže svoje nasprotovanje enotnim sindikatom. Avtonomistom to prav gotovo ne dela časti in upravičuje obtožbe njihove razbijaške vloge in korporativnih interesov, ki jih je bilo slišati tudi na včerajšnjih sindikalnih zborovanjih.

Medtem se je včeraj zastopstvo vlade sestalo tudi prav z avtonomnimi sindikati, ki združujejo le manjši del javnih uslužbencev. Na seji so le izmenjali že znana stališča in so se dogovorili, da se bodo začeli posebej pogajati prihodnjo sredo. Ob vsedržavni splošni stavki so se oglasili tudi republikanci, ki so včeraj zaključili zasedanje vsedržavnega vodstva. V sklepnem dokumentu sicer ugotavljajo upravičenost zahteve javnega osebja, kar zadeva izenačenje meril pri obračunavanju draginjske doklade za vse delovne kategorije. Kot izhaja iz dokumenta pa zagovarja PRI ravno nasprotno stališče, naj bi obračunavali tudi drugim kategorijam doklade, ki jih že itak preslabo branijo pred inflacijo, na daljšo dobo.

Jasno je, da ne bodo mogli sindikati takih predlogov jemati drugače, kot da pomenijo provokacijo, kar potrjuje tudi naročilo vodstva PRI svojim parlamentarcem, naj nujno vložijo zakonski predlog o omejevanju pravice do stavke v javnih službah. (lv)

V torek seja vodstva PSI

RIM — Pred sestankom Craxi - Berlinguer, ki bo 20. septembra, se bo vodstvo PSI sestalo v torek, 18. septembra. Gre za prvo sejo socialističnega vodstva po poletnem premoru, posvečeno pa bo proučitvi političnih in gospodarskih vprašanj, ki tarejo državo.

RIM — Tajnik PSDI poslanec Pietro Longo predlaga okroglo mizo z ministrom za delo Scottijem o problemu pokojnin. Besedni «dvoboj» bi morala po socialdemokratski zamisli posredno oddajati italijanska televizija.

ŽENEVA — Švicarska zvezna vlada je včeraj sklenila, da bo zmanjšala za 8 od sto pomoč, ki jo je določila državam tretjega sveta.

OB ENERGETSKI KRIZI

Vlada odloča danes o varčevalnih ukrepih

RIM — Vlada po verjetno že danes odobrila nekatere nujne ukrepe za varčevanje z energijo. Tako je izjavil včeraj minister za industrijo Bisaglia po zaključku pripravljalnega sestanka, na katerem so pristojni ministri pod predsedstvom Cossige proučili predloge stalnega posvetovalnega odbora o energetskih vprašanjih. Uradno niso sporočili nobenih podrobnosti, a se zdi, da bo vlada sklenila ustanoviti poseben finančni sklad za reševanje nujnih energetskih težav in da bo odobrila nekatere ukrepe v zvezi s kvaliteto kurilnega olja, s časovnimi omejitvami pri ogrevanju stanovanj in da bo določila «klimatske pasove», po katerih naj se ogrevanje uravnava.

Med drugimi upravnimi ukrepi bo ministrski svet odobril danes tudi sklep o ljudskem štetju, ki bo leta 1981.

RADIKALCI SO ZBRALI 109 PODPISOV

Senat bo razpravljal o vprašanju lakote

Zunanji minister Malfatti poročal v komisiji poslanske zbornice o vladnih ukrepih o tem vprašanju

RIM — Radikalcem je uspelo: včeraj so zbrali še zadnje podpise, ki so bili potrebni za izredno sklicanje senata, da razpravlja o vprašanju italijanskega pristopa k premostitvi lakote v svetu. Do včeraj so zbrali skupno 109 podpisov, to je enega več, kot jih je bilo potrebno za izredno sklicanje senata. Zahtevo je podpisalo skupno 66 demokristjanov, 29 socialistov, 4 socialdemokrati, 3 neodvisni levičarji, 2 liberalca, 2 radikalca ter po en komunist (senator Terracini), valdostanec in predstavnik Južnotirolske ljudske stranke. Zahtevo s podpisi je včeraj malo po 12. uri radikalni senator Stanzani izročil predsedniku senata Fanfaniju.

Izredno sklicanje ene ali druge zbornice izrecno predvideva ustava v členu 62, ki pravi da lahko predsednik ali tretjina vseh članov zbornice kadarkoli zahteva izredno sklicanje.

V krajšem razgovoru s predstavniki radikalne stranke, je predsednik senata Fanfani najprej opozoril, da je njegova dolžnost da preveri podpise vseh 109 senatorjev in je vzel na znanje zahtevo ter se je obvezal, da bo sprejel vse predvidene ukrepe. Potrdil pa je da bo senatna komisija za zunanje zadeve že v ponedeljek, 17. t.m. razpravljala o tem vprašanju. Kasneje se je Fanfani podal na Kvirinal, kjer je poročal predsedniku Pertiniju o zahtevi po izrednem sklicanju senatne skupščine.

Pač pa se je z vprašanjem lakote v svetu že včeraj uradno spoprijela poslanska zbornica, oziroma njena komisija za zunanje zadeve. Zunanji minister Malfatti je namreč poročal o sodelovanju Italije na zasedanju OZN o lakoti v svetu in je opozoril na resnost tega vprašanja. Malfatti je dejal, da po ocenah OZN več kot milijarda ljudi tvega, da ne bo mogla zadostiti svojim prehrambenim potrebam, od teh pa 450 milijonov živi v pogojih izredne podhrane. Malfatti je nato dejal, da zaradi pomanjkanja živil umre vsako leto 15 milijonov otrok v državah v razvoju in da gre za posledice gospodarskih nesorazmerij med posameznimi geografskimi področji, ki jih je energetska kriza še ojačila in je zaustavila ritem razvoja svetovnega gospodarstva. Industrializirane države težijo za dosego enotne mednarodne strategije razvoja za prihodnje desetletje in Italija je, kot je dejal Malfatti, prepričana, da mora biti pri tem vprašanju bistvena vloga Evropske gospodarske skupnosti.

Kar pa zadeva pobude italijanske vlade je zunanji minister obvestil komisijo, da so v teh dneh sklenili, da namenijo v letu 1979 nadaljnjih 200 milijard lir za rešitev vprašanja lakote v svetu. To je 0,06 odstotka bruto državnega dohodka, odstotek pa bi se moral v letu 1980 zvišati na 0,13 ali na 0,14. Namen teh ukrepov je, da bi v nekaj letih dosegli povprečje 0,33 odstotka. Vlada mora seveda proučiti finančne razpoložljivosti za te ukrepe.

Ob koncu svojega posega je Malfatti poudaril, da je prepričan, da bo Italija z ukrepi, ki jih pripravlja vlada, v večji meri izkazala svojo solidarnost revnim državam in bo s tem pripomogla k odpravi stanja napetosti, ki ogroža mir na svetu ter k ovrednotenju človekove osebnosti.

O Malfattijevem poročilu se je nato razvila razprava, v katero je najprej posegel radikalec Pannella, ki je dejal, da so ukrepi nezadostni in je obtožil «mednarodni red» zaradi pravega «političnega pokola». Komunist Bottarelli je dejal, da je vsota smešno nizka in je predlagal da bi predvideli že prihodnje leto 0,33 odstotka bruto državnega dohodka v te namene, v treh letih pa naj bi dosegli en odstotek. Tajnik liberalne stranke Zanone pa je poudaril, da tega vprašanja ni mogoče rešiti s podporami, ampak z mednarodnimi dogovori med EGS in tretjimi državami, na enakovredni ravni.

Tajnik PSI Craxi ni posegel v razpravo, ampak je v daljši izjavi časnikarjem poudaril, da se ti ukrepi ne morejo omejiti na «retorično parado». Craxi je dejal, da je v tem trenutku treba spremeniti italijansko politiko do držav v razvoju in da je potrebna radikalna sprememba vendar na osnovi resnih načrtov. Craxi je še dejal, da je Italija med zahodnimi industrializiranimi državami na zadnjem mestu po pomoči, ki jo posreduje revnim in nerazvitim državam in da je ta pomoč leta 1978 v odstotkih nižja od pomoči v letu 1977. «Italijanska država živi v težavah, vendar pa ne moremo s seznama naših dolžnosti izbrisati tistih, ki jih imamo do oddaljenih in trpečih ljudi,» je še dejal Craxi. (bbr)

VZDUŠJE MED STRANKAMA SE JE IZBOLJŠALO

Priprave v KPI in PSI na srečanje tajništev

Zadnje izjave komunistov in socialistov dajejo slutiti, da bosta obe stranki našli skupen jezik

RIM — Komunisti in socialisti že mislijo, kakšen značaj bodo dali sestanku, na katerem se bodo srečali prihodnji četrtek. Do tako imenovanega vrha levice, o katerem se je v prejšnjih tednih toliko govorilo, bo prišlo najbrž v mnogo boljšem vzdušju, kot bi lahko predvidevali samo pred nekaj dnevi. Polemike iz prejšnjega meseca, še zlasti po objavi Berlinguerjevega članka v «Rinasciti», pa tudi po spopadu Mancini - Pecchioli o javnem redu, so povzročale bojazen, da se bo srečanje, ki so ga sklicali, da bi izboljšali odnose med obema strankama, končalo s pretepom. Ali pa, v najboljšem primeru, da bi do njega prišlo, samo zato, da bi pomirili socialistično in komunistično bazo, medtem ko bi se vodstva obeh strank pripravljala na neposreden spopad.

Strateške ambicije obeh strank so dajale slutiti, da se pripravljata na spopad; socialisti so vedno znova dokazovali, da jim gre za socialistično predsedstvo vlade, s tem v zvezi so bili tudi pripravljeni vzeti na znanje veto KD do pristojnosti komunistov v vladi; KPI pa je dala jasno razumeti, da ima vprašanje socialističnega predsedstva za nepomembno, ali celo za škodljivo, in da skuša usmeriti vsa svoja prizadevanja, da bi premostila demokristjanske predsodke do svoje prisotnosti v vladi.

Stvari se niso prav popolnoma spremenile: PSI prav gotovo ima v svojih glavnih ciljih tudi stolček v palači Chigi, KPI pa postavlja zahtevo, ki se ji ne more odpovedati, po skupnem pritisku obeh strank, da bi prisilili KD, da se odpove svojemu nepopustljivemu stališču. Vendar dejstvo, da je Craxi zdramatiziral vprašanje predsedstva vlade in ga povezal s potrebo po «političnem razčiščenju» ter sklep komunističnega vodstva, da se domeni s PSI o skupnih pritiskih na KD, dajata misliti, da je zbližanje možno.

Claudio Signorile na «Repubblici» in Emanuele Macaluso na predzadnji številki «Monda» sta pokazala, da sta zelo občutljiva glede tega vprašanja. V to se vključuje predlog, ki ga je med ploskanjem komunistične baze dal v Milanu tajnik PDUP Lucio Magri in ki naj bi se uresničil do neke mere v prihodnjih mesecih. Gre bolj ali manj za naslednje etape: vsa levica si prizadeva, da bi v državi ustvarila vzdušje, v katerem bi lahko prevzela vladne odgovornosti na osnovi nekaterih skupnih programskih točk. V tem obdobju bi se moralo negotovo politično ravnovesje, na katerem temelji Cossigova vlada vidno zamajati; KD se bo morala soočati z zahtevo po znatnem koraku naprej v smeri vlade nacionalne enotnosti. Takrat pa bo KD zelo težko prevzela odgovornost, da povzroči ponovne predčasne volitve samo poldrugo leto po 3. juniju.

Če pa bo KD hotela spopad, bo do spopada prišlo. V primeru pa, da sprejme socialista kot predsednika vlade in prisotnost nekaterih izvedencev v vladi, bi KPI, čeprav se ne bi popolnoma odrekla svojim dosedanjim stališčem, konkretno dokazala svojo naklonjenost do socialističnega poskusa. Če pa bi, kar pa je dokaj neverjetno, KD sprejela oblikovanje vlade s komunisti bi pritisk levice dosegel zaželen uspeh.

P. P.

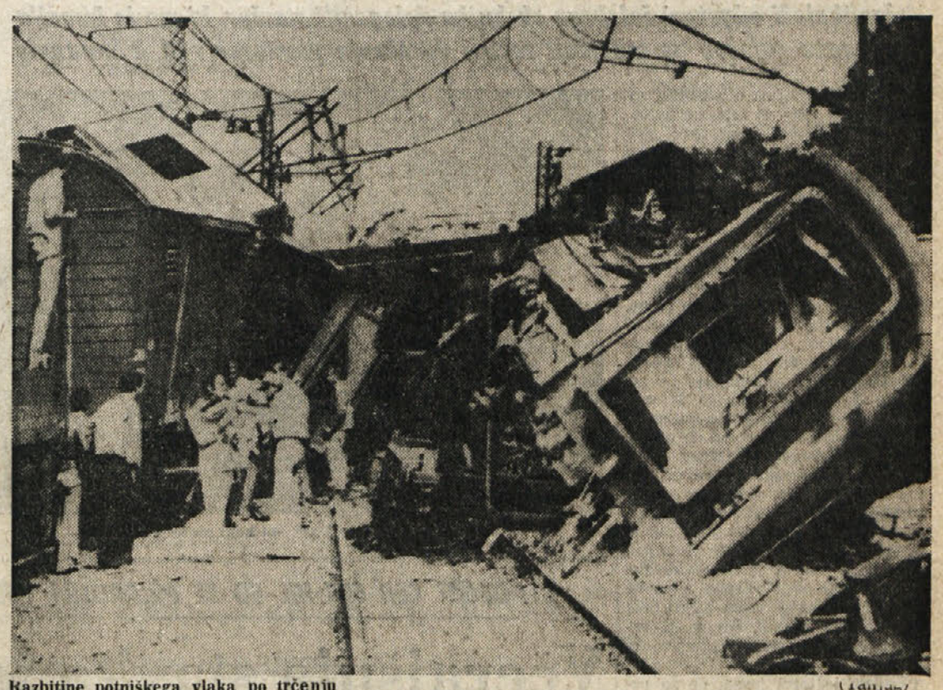

Razbitine potniškega vlaka po trčenju (Tanjug)

STROJEVODJA ENE OD KOMPOZICIJ JE ZAVOZIL SKOZI RDEČ SEMAFOR

Katastrofalna železniška nesreča v Srbiji 55 žrtev pri trčenju tovornega vlaka v brzec

Takojšen poseg reševalnih skupin in medicinskih ekip - Sožalna brzojavka predsednika Tita Preiskovalci ugotovili, da so bile signalne in relejne naprave na postaji v Stalaču brezhibne

STALAČ — Na železniški postaji v Stalaču se je včeraj zjutraj ob 1.33 pripetila huda nesreča, v kateri je izgubilo življenje, kot poročajo, 55 potnikov, obstoji pa bojazen, da bo število mrtvih še večje. Do te velike tragedije je prišlo, ko je tovorni vlak, ki je vozil iz Kruševca, trčil bočno v brzovlak, ki je vozil iz Beograda proti Skopju.

Več kot sto potnikov so z večjimi ali manjšimi poškodbami pripeljali v kruševsko, paračinsko, čuprijsko, niško in beograjsko bolnišnico.

Kot je povedal Tomislav Smiljković, preiskovalni sodnik kruševskega okroznega sodišča, je najverjetnejši krivec za to hudo železniško nesrečo voznik tovornega vlaka, ki je prepeljal rdeči signal.

Brž ko se je zvedelo, kaj se je pripetilo, so na kraj nesreče krenile številne reševalne ekipe in začele iz dveh popolnoma uničenih vagonov reševati poškodovane potnike. Na pomoč so krenili tudi vojaki iz bližnjih garnizij.

Kot so ugotovili preiskovalci, ki so prav tako takoj pohiteli v Stalač, so bile signalne in relejne naprave na železniški postaji brezhibne. Tovorni vlak je brez odobritve zapeljal na postajo, prepeljal znak «stop» in zaustavil šele pri četrti kretnici pri izhodu iz postaje, kjer je trčil v brzovlak. Preiskovalci so ugotovili tudi brezhibnost lokomotiv.

Na kraj nesreče so se napotile številne medicinske ekipe. Mnogi centri za transfuzijo krvi po državi pa so prav tako takoj ponudili prepotrebno pomoč.

Brzovlak iz Beograda proti Skopju z odhodom ob 21.40 je kasnil v Stalaču za približno eno uro. Strojevodja tega vlaka Milovan Stojković je kasneje izjavil, da udarca ni občutil, saj je tovorni vlak dobesedno razdvojil kompozicijo brzovlaka, ko je bočno priletel vanj. Tovorni vlak sta vozila strojevodja Siniša Aleksić, ki je hudo ranjen in njegov pomočnik Jordan Glavčić, ki je v nesreči izgubil življenje. Menijo, da utrujenost ne bi mogla biti vzrok za to železniško tragedijo, najhujšo v Srbiji v zadnjih dvajsetih letih, ker sta se podala na pot v Kruševcu, ki je le 12 kilometrov proč od Stalača.

Med potniki je bil tudi Adem Muratovski iz vasi Drugova pri Kičevu. S soprogo se je vozil v tretjem vagonu in kasneje takole pripovedoval reporterju Tanjuga: «V trenutku, ko je prišlo do trčenja, sem bil buden. S soprogo sva se pogovarjala, ko je naenkrat silovito počilo, zaslišali pa so se klici na pomoč. Vagon je bil ena sama razbitina. Rešili so naju skozi okno. Šele nato sem videl, kaj se je zgodilo. Pretresen sem.»

V Srbijo prihajajo številne sožalne brzojavke ob tej veliki tragediji. Poslal jo je tudi predsednik republike Josip Broz Tito. V sožalni brzojavki, ki jo je naslovil na predsednika predsedstva Srbije Dobrivoja Vidića, je med drugim zapisal, da ga je vest o katastrofalni železniški nesreči močno pretresla in ga zaprosil, naj posreduje družinam umrlih izraze najgglobljega sožalja, ranjenim pa želje, da bi kar najhitreje ozdraveli. (dd)

NA DESETDNEVNEM OBISKU

Podpredsednik kitajske vlade v Jugoslaviji

BEOGRAD — Podpredsednik kitajske vlade Wang Renzhong je na čelu številne delegacije včeraj prispel na beograjsko letališče. V desetih dneh bo obiskal Vojvodino, Hrvaško in Slovenijo. Wang Renzhong je odgovoren za razvoj kitajskega kmetijstva in bo med sedanjim obiskom proučil možnosti še tesnejšega sodelovanja med Kitajsko in Jugoslavijo na kmetijskem področju.

RIM — Minister za delo Scotti in minister za finance Reviglio, sta zadolžila skupino tehničnih izvedencev, sestavljeno iz funkcionarjev ministrstva za finance, za industrijo, za delo, INPS, INAM, INAIL in UNION - CAMERE, da prouči načrt za uskladitev pobud zainteresiranih uprav, da bi v najkrajšem času prišlo do povezave med uradi s seznamom podjetij. Po tem ukrepu bo mogoče kontrolirati plačila prispevkov in stanje IRPEF in z lahkoto odkrili davčne utajevalce.

Tovarniški svet o papežu

RIM — 250 delavcev, ki že dolgo zaseda tovarno «Confezioni Pomezia», je po obisku, ki ga je v njihovem kraju opravil včeraj Janez Pavel II., izdalo komunike, v katerem izrekajo svoje obžalovanje, da papež ni začutil potrebe, da bi se ustavil, ko se je peljal mimo njihove zasedene tovarne.

V imenu delavcev je tovarniški svet nadalje izrazil željo, da bi jih papež Wojtyla sprejel v Vatikanu, kjer bi mu lahko poklonili zlato plaketo in slišali njegovo besedo o solidarnosti z bojem delavcev, ki se v težkih okoliščinah zavzemajo za prihodnost svoje tovarne.

Žrtve železniške nesreče, do katere je prišlo v Stalaču (Tanjug)

PO DOSEDANJIH UGOTOVITVAH

Eksplozija Etne terjala 9 žrtev

Polemike med vulkanologi o tem, ali je bilo mogoče predvideti eksplozijo ali ne

CATANIA — Število žrtev eksplozije na Etni je naraslo na devet. V zgodnjih jutranjih urah so namreč reševalne skupine našle na pobočju ob ognjeniškem žrelu še štiri trupla. Obračun tragedije bi moral biti zaenkrat dokončen, čeprav še ni znano, koliko turistov je bilo v sredo popoldne na ognjeniku. Ljudem, ki so se pripeljali do vrha s terenskimi vozili je treba namreč dodati tiste, ki so se povzpeli do kraterja peš.

Reševalne skupine, ki so bile vso noč na delu, so v dopoldanskih urah pregledale celotno področje eksplozije, vendar pa ne izključujejo, da bi kamenje, med katerim je tudi nekaj več stokilogramskih skal, pokopalo pod seboj kakega turista. Zaenkrat pa na srečo ni vesti o pogrešanih.

Večje število ranjencev je še vedno v bolnišnicah. Trije so v bolnišnici v vasi Paterno', pet v Catanii v bolnišnici Vittorio Emmanuele, 2 v bolnišnici Santa Marta in 11 v bolnišnici Garibaldi, ki sta tudi v Catanii.

Medtem pa se je začela živahna polemika med vulkanologi o vprašanju, če je bilo mogoče eksplozijo predvideti ali ne. Prof. Romolo Romano, ki poučuje na mednarodnem inštitutu za vulkanogijo v Catanii, je dejal da je Etna najaktivnejši ognjenik v Evropi in da se je v nekaj stoletjih zvišal za več sto metrov ter da stalno ogroža nekatera naselja.

Prof. Romano je dodal, da je bil krater v višini 3.250 metrov ugasel že od lanskega leta, vendar da je kljub vsemu terminalni del razvejanih kanalov lave, čep je bil torej pod pritiskom plinov in ko so ti pritiski presegli odpor gornje trdne plasti, je prišlo do eksplozije. Prof. Romano je tudi poudaril, da so obiski turistov na aktivnih ognjenikih nepriporočljivi ker prihaja v teh primerih, mimo nevarnosti, tudi do izpadov nerazsodnosti.

Ravnatelj inštituta za vulkanologijo na univerzi v Catanii prof. Lettiero Villari pa je dejal, da ni mogoče predvidevati takih eksplozij, ki so vedno občasne in slučajnostne. Prof. Villari je dejal, da do takih eksplozij prihaja pogostoma, vendar pa ni nobena dosegla jakosti zadnje eksplozije ali pa do njih ni prišlo, ko so bili na pobočju turisti. Šlo naj bi torej za «nesrečno naključje» ni pa nikakor mogoče sklepati, da se bo sedaj zaradi te eksplozije dejavnost Etne povečala.

Povsem drugačnega mnenja je prof. vulkanologije na univerzi v Urbinu Giovanni Nappi, ki je poudaril, da je Etna aktivni vulkan, da je treba njegovo dejavnost nadzorovati in da bi zadostovalo izkoristiti podatke seizmografov na pobočju ognjenika. Po njegovem mnenju je bilo torej mogoče preprečiti tragedijo, kajti po zadnjem oiačenju dejavnosti ognjenika je bilo treba prepovedati dostop turistom, česar pa niso naredili. Nappi je tudi poudaril, da so taki pojavi na Japonskem precej običajni in da v primeru nevarnosti nemudoma poskrbijo za evakuacijo celotnega področja in prepovejo vsakomur dostop do ognjenika. Istega mnenja je najbolj znan vulkanolog na svetu Haroun Tazieff, ki je že v avgustu predlagal naj bi prepovedali turistom dostop na Etno, kajti poudaril je, da se po zadnjem bruhanju lave plini niso sprostili in da obstaja resna nevarnost eksplozije. (bbr)

PRVIČ V ZGODOVINI ZAHODNONEMŠKEGA SODSTVA

STROGE KAZNI ZA NEONACISTE V BÜCKEBURGU

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

BONN — Šest zahodnonemških neonacistov, ki so jim od srede maja sodili v Bückeburgu na Spodnjem Saškem, je bilo danes nepričakovano obsojenih na izredno stroge kazni. Prvič po vojni je neko sodišče v Zvezni republiki Nemčiji sodilo desničarskim skrajnežem kot teroristom in ob obrazložitvi obtožbe navedlo tiste paragrafe, ki so jih doslej uporabljali le v primerih, ko so sodili pripadnikom tako imenovane «leve teroristične scene», skupine Baader-Meinhof, «frakcije rdeče armade», «revolucionarnih sil» in drugih organizacij. Proces, ki je bil na robu tega, da se sprevrže v farso in mu je celo velik del meščanskega tiska očital, da postaja tribuna za širjenje neonacistične demagogije, je dobil tako povsem resen in pozitiven epilog.

Obsojenih šest neonacistov pripada severnonemški skupini iz Hamburga in okolice pristaniškega mesta. V vseh primerih gre za dobro znane skrajneže, ki so si že vrsto let na moč prizadevali pritegniti pozornost tiska in ta je o njihovih «podvigih» tudi zelo obširno poročal. Najostrejša kazen 11 let zapora je doletela Lotharja Schulzeja, 25-letnega bivšega podoficirja, ki so mu dokazali, da je sodeloval pri sedmih poskusih oziroma uspešnih oboroženih roparskih napadih, da je kriv razbojniškega izsiljevanja, ropal v obteževalnih okoliščinah, da je kriv telesnih poškodb in podobnih kaznivih dejanj. V večini teh akcij je sodeloval tudi Lutze Wegner, ki je dobil 8 let. Uwe Rohver in Klaus Diether Puls, ki sta prejela vsak po devet let zapora in pa Manfred Boerm, ki so mu dali 7 let zapora. Vsi so bili člani «terorističnega združenja», ki je s podtikanjem eksploziva, načrtovanjem atentatov na politične osebnosti (baje so hoteli ugrabiti Willyja Brandta) in podobnimi akcijami pripravljala teren za dan, ko naj bi «nacisti Zvezne republike Nemčije» spet prišli na oblast. Svojevrstna posebnost bückeburškega procesa je bil 14-letni bivši podporočnik «Bunderswerha» Michael Kühnen, kot sam pravi «führer hamburškega Gaua», za katerega se natančno ve, da je glavni kolovodja severnonemških neonacistov, vendar pa mu na procesu niso mogli dokazati, da bi neposredno sodeloval v terorističnih akcijah. Odnesel jo je s štirimi leti zapora, pri čemer je bilo na dlani, da je namočil v kašo svoje «podrejene». Kühnen je z nesporno govorniško nadarjenostjo v nekajkratnih večurnih govorih orisal idejno platformo zahodnonemških neonacistov, pri čemer se je dosledno ograjeval od nasilja in poodbno kot njegov vzornik Adolf Hitler demagoško govoril o nujnosti osvojitve oblasti po «legalni poti». Kühnenu so lahko dokazali samo to, da se je ukvarjal z nacionalsocialistično propagando, da je sejal rasno mržnjo in da je bil avtor parol, ki so bile po besedah predsedujočega sodnika «nekaj najhujšega kar je doslej lahko prebral». Zanimivo je, da sojenje Kühnenu in njegovim «kameradom» ni mobiliziralo «tradicionalnih» nacistov v Zvezni republiki Nemčiji, ki so zbrani v neonacistični stranki in okoli «nemškega nacionalnega časopisa». Obe skupini sta si po metodah delovanja daleč vsaka sebi, čeprav jo druži skupni cilj — rjava Nemčija.

IVO VAJGL

ZA DOSEGO «SLOVENSKEGA ŠOLSKEGA CENTRA»

Slovenski starši iz miljske občine ne bodo popustili v svojih zahtevah

Izmikajoči odgovori šolskega skrbnika delegaciji staršev, ki mu je izročila pismeno zahtevo po takojšnji rešitvi vprašanja prostorov v Ul. D'Annunzio

Šlo naj bi zgolj za birokratski zapletljaj, ali vsaj za različno tolmačenje pristojnosti. Vsaj tako skušajo odgovorni organi prikazati vprašanje «slovenskega šolskega centra» v Miljah, v katerega so se brez vsakršnega dovoljenja s 1. septembrom vselili otroci 2. sekcije italijanskega otroškega vrtca. Če bi šlo zgolj za birokratski zapletljaj, bi ga mogoče razumeli, čeprav ga ne bi mogli opravičiti. Čudno pa je, da je ta zapletljaj obtičal v mrtvi ulici, iz katere, vsaj sedaj, ni videti nobene rešitve. Celotna zadeva bo mogoče bolj razumljiva, če povemo, da gre za načelno zahtevo slovenske narodnostne skupnosti v miljski občini, ki ji je bil na osnovi sklepa miljskega občinskega sveta dodeljen «slovenski šolski center» v Ul. D'Annunzio, v katerem bi se združila celodnevna slovenska šola Žavlje - Korošci in slovenski otroški vrtec. Čez štiri dni se bo pričelo novo šolsko leto, obiskovalci prvega razreda slovenske osnovne šole ter otroškega vrtca pa so brez prostorov in učilnic, ker so se vanje enostavno vselili italijanski otroci.

Zadeva je torej jasna, če pa pogledamo, kako je do tega prišlo, si bomo ustvarili jasnejšo sliko.

21. avgusta je italijanski didaktični ravnatelj Zamola brez vednosti občinske uprave sklical (na čigavo pobudo?) 27 staršev italijanskih otrok, od katerih je 17 podprlo njegov predlog o vselitvi 2. italijanske sekcije otroškega vrtca v slovenski center.

22. avgusta je bilo o tem obveščeno šolsko skrbništvo.

23. avgusta je šolski skrbnik izdal odlok, s katerim obvešča občinsko upravo, da se italijanski vrtec ne sme izseliti iz prostorov slovenskega centra.

24. avgusta je pismo šolskega skrbnika prispelo na miljsko občino.

27. avgusta so se občinski upravitelji seznanili z njegovo vsebino, ki jih je močno presenetila. Stopili so v stik s šolskim skrbništvom in zahtevali pojasnila, kako more didaktično ravnateljstvo tako ukrepati. Opravičila so bila različna; med temi tudi to, da imajo italijanski otroci vso pravico ostati v tistih prostorih, ker praktično nadaljujejo lansko šolsko leto (pojasniti je treba, da so lani slovenski starši privolili v začasno namestitev italijanskega vrtca v D'Annunziovo ulico).

1. septembra so se italijanski otroci vselili v «slovenski šolski center».

Tako so se odvijali dogodki v zadnjih dneh meseca avgusta, k temu pa je še treba pristaviti, da bi moral šolski skrbnik že meseca maja izdati dovoljenje za odprtje «slovenskega šolskega centra». Čemu ta zamuda? Šolski skrbnik pravi, da potrebuje ministrsko odobritev, vsa dokumentacija pa leži v Rimu. S posredovanjem sen. Jelke Gerbec in posl. Lepreja pa so predstavniki staršev in DSMO ugotovili, da je to vprašanje v izključni pristojnosti šolskega skrbništva. Tako je včeraj ponovno potrdil šolski skrbnik prof. Luigi De Rosa delegaciji prizadetih staršev, ki so mu obrazložili svoje zahteve v zvezi s tem vprašanjem. Izmikal pa se je vprašanjem, kako je pravzaprav do vsega tega prišlo.

Kaj pa sedaj? S tem vprašanjem se sedaj ubadajo slovenski miljski starši ter DSMO. Vso podporo je obljubila tudi občinska uprava tudi z namenom, da bi ne prišlo do konflikta z italijanskimi starši, del katerih je gotovo nasedel šovinistični strumentalizaciji.

Starši so na včerajšnjem sestanku tudi zahtevali, da morajo italijanski otroci zapustili slovenski center. Kako pa lahko to dosežejo? Kaj je potrebno, da bo «slovenski šolski center» izročen svojemu namenu? Po besedah šolskega skrbnika sta potrebni dve stvari: najprej ministrska odobritev (če to drži, so poudarili starši, bomo šli kar sami v Rim, da jo dobimo) ter dokumentacija občinske uprave o lokaciji italijanskih otroških vrtcev. Na osnovi te dokumentacije, ki jo zahteva ministrska okrožnica, bo pokrajinski odbor šolskega skrbništva odločal o izselitvi italijanskih otrok v nove, njim namenjene prostore. Županu miljske občine je zagotovil, da bodo dokumentacijo že jutri izročili šolskemu skrbništvu, slednje pa je na zahtevo staršev včeraj urgiralo šolsko ministrstvo, da bi čim prej odobrilo «slovenski šolski center».

Čez štiri dni se bo začelo novo šolsko leto. Jasno je, da se celotna zadeva ne bo pozitivno zaključila pred 18. septembrom. Otroci pa tudi ne bodo ostali pod milim nebom. Starši jih bodo pospremili v prostore «slovenskega šolskega centra» in če bo treba ga bodo zasedli. Jasno mora biti, da bodo slovenski otroci iz miljske občine obiskovali slovenski center v Miljah, četudi bo to naletelo na ostro nasprotovanje neimenovanih, a dobro znanih nacionalističnih sil. (as)

Miljski starši pri šolskem skrbniku

PRIPRAVLJALNI ODBOR MU JE IZROČIL OSNUTEK STATUTA

V. SCALIA O TRŽAŠKEM RAZISKOVALNEM CENTRU

Minister obljubil čimprejšnjo odobritev važnega dokumenta

Pristojni krajevni in deželni organi so izkoristili včerajšnjo navzočnost ministra za znanstvene in tehnološke raziskave Vita Scalie, da bi z njim izmenjali nekaj gledišč v zvezi s predvidenim središčem za znanstveno - tehnološke raziskave na kraški planoti.

Predsednik ustreznega pripravljalnega odbora dr. Rocca, deželni odbornik za industrijo in trgovino Rinaldi kot zastopnik deželne uprave v omenjenem odboru in rektor tržaške univerze prof. De Ferra so ministra seznanili na njegovo izrecno željo s smernicami, ki naj bi vodile dejavnost bodočega centra, s problemom laboratorijev, ki naj jih med Bani in Trebčami namestijo javne in zasebne ustanove, s pobudami za posredovanje raziskovalnih dosežkov proizvajalnim krogom (tako zlasti malim in srednjim industrijskim podjetjem) in z vprašanjem financiranja raziskovalnega središča, za katero bi morali poskrbeti država, dežela, vsedržavni odbor za raziskave in še druge javne ustanove.

Gostitelji so Scalii izročili tudi osnutek statuta, ki ga je pripravil pripravljalni odbor. Minister je obljubil posredovanje tudi pri nosilcih zakladnega, šolskega ter industrijskega resorja, sploh pa, da bi ministrski svet čimprej odobril statut.

Jutri na prefekturi «odločilni» sestanek o vprašanju SIRT

Jutri, 15. septembra, ob 12. uri bo na tržaški prefekturi toliko pričakovani posvet za rešitev žgočega vprašanja o preusmeritvi proizvodnje v bivši steklarni Vetrobel na jeklarsko. Govori se, da bo to odločilen sestanek, 430 delavcev, ki jim v ponedeljek zapade dopolnilna blagajna, pa je glede tega skeptičnih.

Vladni komisar dr. Mario Marrosu bo okrog iste mize zbral poleg predstavnikov tovarniškega sveta in pokrajinskega tajništva enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL še deželnega odbornika za industrijo Rinaldija, vse štiri krajevne parlamentarce (senatorko Jelko Gerbec in poslanca Cuffara, Gruber - Bencovo in Tombesija), predvsem pa lastnika tovarne Landinija. Ta naj bi izrekel čarobne besede, ki bi pomenile začetek uresničevanja načrta SIRT, ki se mu kreditni zavod za financiranje javnokoristnih pobud ICIPU toliko časa krčevito upira. Landini se je pretekle dni večkrat razgovarjal z glavnim ravnateljem na ministrstvu za industrijo Carbonejem, vsebina pogovorov pa še vedno ni znana; jutri verjetno bo.

V nasprotnem primeru ali pa, če bo vsebina rimskih dialogov delavcem nepovoljna, bodo ti, kot so že napovedali, zaostrili boj «navzven» z zasedbo glavnih cest, ki vodijo k mednarodnim mejnim prehodom. Zadnja beseda bo vsekakor padla na skupščini delavstva v ponedeljek ob 10. uri.

(dg)

S SEJE MLADINSKEGA ODBORA PRI SKGZ

Za reševanje številnih problemov mora mladina krepko zavihati rokave

V decembru verjetno večja manifestacija, s katero namerava slovenska mladina seznaniti širšo javnost s problemi naše narodnostne skupnosti

V torek zvečer je bila v prostorih SKGZ druga seja novoizvoljenega Mladinskega odbora pri SKGZ. Sestanek je bil neke vrste uvod v novo sezono delovanja, saj so prisotni na njem pregledali opravljeno delo ter izdelali načrt bodočih pobud na področju mladinske problematike.

Mladi se danes srečujejo z velikimi težavami, mladinsko politično gibanje je zašlo v globoko krizo, marsikdo išče nove oblike združevanja in dela, ki bi bolje ustrezale potrebam današnje družbe. Problemov v zvezi z mladimi ni malo. V prvi vrsti je bil na sestanku govor o delovni mladini. Doslej se mladinski odbor ni lotil vprašanja mladih delavcev, ki so zaposleni v tovarnah, v privatnih delavnicah, v trgovinah. Prav ti pa so najbolj podvrženi asimilaciji, zlasti če živijo v mestnem središču, kjer v bistvu nimajo nobene možnosti, da bi se shajali in delovali v slovenskem okolju. Na vasi to vrzel v mladinskem delovanju krijejo prosvetna društva. Člani mladinskega odbora so poudarili potrebo po vključitvi delovne mladine v odbor, najti je treba tudi nove oblike združevanja v tovarnah. Pri tem bi bilo treba ustanavljati razne krožke, prirejati izobraževalne seminarje ter voditi stike med našo delovno mladino in delovno mladino iz Slovenije. Na seji so govorili tudi o odnosu med italijansko in slovensko mladino v Trstu in Gorici. Zaradi neinformiranosti in močne propagande protislovenskih sil se je v zadnjem letu ta odnos znatno poslabšal, stiki in sodelovanje na političnem ter kulturnem področju so znatno nazadovali. Treba je nujno odpreti dialog z naprednimi italijanskimi mladinci in to ne samo na podlagi ozkih in formalnih političnih sestankov. Z našo problematiko je treba namreč seznaniti čim širši krog mladih, tudi takih, ki niso politično aktivni. Člani odbora so si za cilj postavili predavanja o slovenski problematiki na italijanskih višjih šolah ter prireditev večje manifestacije, ki bo posvečena globalni zaščiti. Ta naj bi bila v začetku decembra. Manifestacija naj bi bila javna in naj bi vključevala srečanja, okrogle mize in koncert kake glasbene skupine iz Slovenije.

Govorili so tudi o delovanju na šoli in na univerzi, o stikih z mladimi iz matične domovine ter o združevanju mladih. Že nekaj let se v okviru mladinskih mestnih organizacij govori o prostoru, kjer naj bi se združevala slovenska mladina iz mesta, o novih oblikah delovanja, konkretnega pa je bilo storjeno malo ali nič. Treba bo vzpostaviti neko sodelovanje med Mladinskim odborom in Slovensko prosvetno zvezo ter s skupnimi močmi obuditi prosvetno dejavnost v tistih mestnih rajonih, ki so bili nekdaj pretežno slovenski (Sv. Ivan, Sv. Jakob, Škedenj itd.), zdaj pa tu primanjkuje kakršnekoli oblike združevanja slovenskih ljudi in posebno mladine.

Poleg splošnih vprašanj so na seji govorili tudi o konkretnih pobudah, ki jih bodo mladi izvedli v tem mesecu, kot npr. mladinski seminar v Bohinju, ki ga prireja goriški Mladinski krožek, obmejno srečanje, ki bo v Tolminu 22. septembra itd.

Treba bo tudi okrepiti stike in sodelovanje z mladimi iz Benečije. Tu je mladinska dejavnost končno zaživela, mladina se je začela zbirati, razpravljati in graditi na skupni osnovi. Čeprav je težav še veliko se prvi sadovi že poznajo, saj mladi po vaseh že snujejo prve krožke in društva. Pozitivno je tudi dejstvo, da se bo letos večja skupina Benečanov udeležila mladinskega seminarja v Bohinju.

-sp-

POBUDI CGIL-CISL-UIL SO SE PRIDRUŽILI TUDI DRUGI SINDIKATI

Včerajšnja stavka je ohromila skoraj ves javnoupravni aparat

Nujne storitve so bile vsekakor zagotovljene - Težave na mejnih prehodih, ker so križem rok ostali tudi cariniki - Prihodnji teden na vrsti šolniki

Včeraj je bila napovedana 24-urna vsedržavna stavka uslužbencev javne uprave. Križem rok je ostalo nad tri milijone delovnih moči, tako da sta bila državni in poldržavni aparat skoraj docela ohromljena. Stavko je oklicala sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, da podkrepi že davno izraženo zahtevo po obračunavanju draginjske doklade uslužbencem javne uprave vsake tri mesece, kakor se to izvaja v industrijskih panogah, ne pa le vsakih šest mesecev. Že tako krije doklada komaj 80 od sto dejanskega narasta življenjskih stroškov, k čemur velja pripomniti, da se izplačuje z nekajmesečno zamudo in da se razen tega zaračunava na gibanju cen le nekaterim in ne vsem porabnim artiklom v prodaji.

Obenem zahteva troje osrednjih sindikatov, da vlada prizna javnim uslužbencem enkratni znesek 250.000 lir («una tantum») za leto 1979 kot odškodnino za dejansko znižanje plač, ki so ga utrpeli prav zaradi izkrivljenega mehanizma pri oblikovanju premične lestvice. Sindikalisti hkrati hočejo čimprejšnjo obnovitev delovne pogodbe, ki je zapadla že lansko leto. Omenjeni znesek je uslužbencem že obljubila Andreottijeva vlada.

K včerajšnji stavki so pristopili tudi sindikati vodilnega osebja (Dirstat, Nuova dirigenza idr.) in bolnišniških zdravnikov, pa tudi nekatere avtonomne sindikalne organizacije in skrajnodesničarski CISNAL, ne pa tudi avtonomni CISAL, katerega varovanci so stavkali predvčerajšnjim. Stavka je zajela osebje vseh javnih, ministrskih, občinskih, pokrajinskih, deželnih in poštnih uradov, bolniških blagajn, javnih ustanov, pa tudi univerz.

V bolnišnicah je bilo vsekakor poskrbljeno za najnujnejše storitve, tako so bili stavke oproščeni uslužbenci oddelka za prvo pomoč in za oživljanje, kot tudi središča za hemodializo; ravno tako je delovala rešilna služba Rdečega križa. Državno osebje letališč se tudi ni udeležilo stavke, da ne bi prizadelo letalskega prometa. Za reden potek nujnih storitev so poskrbele še krajevne ustanove. Mestni redarji so mirovali, kar je spravilo v zagato avtomobiliste pri semaforjih, niso pa stavkali redarji, zadolženi zu nujnostne posege. Na delu so bili dalje pokopališčni uslužbenci ter osebje matičnih uradov, ni pa bilo na spregled smetarjev, tako da se je v tržaški, kot tudi v okoliških občinah, nagrmadilo obilo odpadkov. Z druge strani se je redno odvijala služba za popravila na električnem, vodovodnem in plinskem omrežju, pa tudi osebje radijske postaje na osrednji poštni upravi je bilo na svojem mestu za morebitno pomoč plovilom v nevarnosti.

V okviru stavke javnih uslužbencev so izostali od dela še cariniki, čeprav le po 14. uri. To je povzročilo na mejnih prehodih nemajhne težave, seveda v prvi vrsti, če že ne skoraj izključno, voznikom težkih tovornjakov, ki se jih je do večera nabralo prav lepo število, ne da bi mogli nadaljevati vožnjo tostran, oziroma onstran meje.

S tem pa še ni konec stavkovnih gibanj. V torek, 18. t.m. (uradni začetek šolskega leta) in naslednjega dne bo učno in neučno osebje zbrano na sindikalnih skupščinah; v četrtek, 20. t.m. pa bo celotna splošna stavka v priredbi tako enotne sindikalne zveze kakor avtonomnega sindikata SNALS. To pomeni, da se bo pouk dejansko začel šele v petek, 21. septembra. (dg)

ZA ZDRAVLJENJE LIVIJA ČOKA

Stanislav Hlača 10.000, Franc Brus 5.000, Tatjana Panjek 30 tisoč, Rosanda Godina 10.000, Vesela Godina 10.000, Marta Godina 5.000, Kostančevi 20.000, N. B. 10.000, C. P. 5.000, Marija Gombač 10.000, Anica in Rado Polduzzi 10.000, Draga Pahor 3.000, Olga in Anton Pertot 10.000. V spomin na teto Fani daruje Pino Rudež 20.000 lir.

Sekcija KPI Zorko Kralj iz Trebč zbira prispevke za zdravljenje Livija Čoka v Ljudskem domu v Trebčah vsak dan od 20. do 22. ure.

V nedeljo praznik grozdja v Lonjerju

V nedeljo bo v Lonjerju na sporedu druga razstava in praznik grozdja, ki ga tik pred trgatvijo prirejata domače prosvetno društvo Lonjer - Katinara in športno društvo Adria. Praznik bo kot ponavadi pred društveno gostilno v Lonjerju. Domači kmetovalci bodo razstavili najlepše grozde ki so letos zrasli v lonjerskih in katinarskih vinogradih. Poskrbljeno pa bo tudi za kulturni spored, ki se bo pričel popoldne ob 17. uri. Nastopil bo namreč pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline, prvič pa se bo vaščanom Lonjerja predstavil tudi Narodni trio, ki ga sestavljajo Oskar Kjuder, Tulio Možina in Karlo Grgič. V večernih urah pa bo, po nagrajevanju najboljših domačih vinogradnikov na sporedu ples ob prigrizku in dobri kapljici.

R. Pečar

ZARADI STAVKE ŽELEZNIČARJEV CGIL-CISL-UIL

VLAKI SO VČERAJ DOCELA MIROVALI

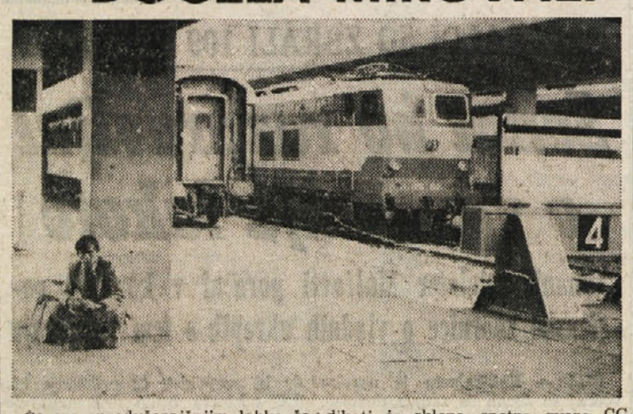

Če smo predvčerajšnjim lahko še govorili o hudi zmedi v železniškem prometu, tega včeraj ni bilo mogoče več reči. To pa zato, ker so vlaki docela mirovali spričo enodnevne stavke železničarskih uslužbencev, ki so jo oklicali ustrezni sindikati iz sklopa enotne zveze CGIL - CISL - UIL. Železničarji so izostali od dela ob 21. uri v sredo, zanj pa so zopet poprijeli ob isti uri sinoči.

Kakor rečeno, na tirih ni bilo sploh čuti drdranja potniških ali tovornih kompozicij. Potnikom je uprava državnih železnic vsaj nekoliko omilila težave z uvedbo nadomestnih avtobusnih zvez, tako n.pr. iz Trsta do Vidma in Benetk, oziroma iz Vidma proti Trbižu in tako naprej. Vendar se je avtobusov poslužilo bolj malo ljudi, nekateri so sedli v avtomobil, drugi pa so preprosto ostali doma.

Kljub zaključku stavke v priredbi «zveznih sindikatov» pa danes položaj nikakor ne bo boljši. Opolnoči se je namreč ponovno začela stavka tako imenovanih avtonomnih železničarjev, ki pripadajo sindikatu FISAFS - CISAL in ki ostanejo — deloma — križem rok do 24. ure danes. Odhode posameznih vlakov zadržujejo za eno uro, razen tega zapuščajo delovišča tri ure pred koncem vsake izmene. Ure zamud se medtem kopičijo, z njimi vred pa slaba kri med koristniki tega neobhodno potrebnega prevoznega sredstva. (dg)

● **ARCI - UISP** prireja v krožku «San Luigi» (Ul. Biasoletto 4) jutri, 15., in nedeljo, 16. t.m., festival kulture in športa. Jutri ob 19. uri je na programu košarkarski turnir, nato predstava mladinske skupine «Ongia» pod vodstvom Berenice Goitan. V nedeljo se bo praznik začel že ob 9. uri s hojo netekmovalnega značaja in s turnirji namiznega tenisa, briškole in košarke. Zvečer pa bo nastopila gledališka skupina «Paperock», nakar bo ples z ansamblom «Lords».

Čelno trčenje na obalni cesti

Silovito čelno trčenje med dvema avtomobiloma na obalni cesti se je sinoči še kar srečno končalo za voznika, ki sta se le lažje poškodovala. Nesreča se je pripetila nekaj minut pred 20. uro v bližini naravnega predora, ko je fiat 127 23-letnega finančnega stražnika Pasqualeja Bamonteja med prehitevanjem drugega vozila v smeri proti Sesljanu zavozil na levo stran ceste in močno trčil v nasproti vozeči renault 5, ki ga je upravljal 64-letni upokojenec Egidio Pavan iz Ul. dei Porta. Pavan se je udaril po glavi, ranil po čelu in po prsih ter se bo moral zdraviti 20 dni na ortopedskem oddelku glavne bolnice. Finančni stražnik se je med trčenjem udaril v prsi in v levo roko; ozdravel bo v 15 dneh, zdravniki pa so mu predpisali še specialistični pregled.

Zanimiv glasbeni večer v baziliki sv. Silvestra

V okviru glasbenega septembra, je bil včeraj v baziliki Sv. Silvestra zanimiv in tudi tokrat izredno dobro obiskan glasbeni večer, na katerem sta nastopila priznana umetnika Bruno Pignata violina in Pino Brisco kitara. Glasbenika sta bila tokrat prvič gosta tržaške publike. Oba sta že dobro poznana glasbenim kritikam, saj v svoji karieri beležita veliko priznanj na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Veliko nastopata bodisi kot solista, bodisi v komornih in orkestralnih zasedbah. Poseben uspeh pa dosegata prav skupaj, saj sta v tej zasedbi imela že 200 koncertov.

I. R.

Tanzanijec odgriznil rojaku prst na roki

Dva tanzanijska državljana sta se v noči med sredo in četrtkom hudo sprla v nekem javnem lokalu v Ul. Cavana. V prepiru, kateremu je v veliki meri botrovala prevelika količina zaužitega alkohola, je 30-letni Mohamed Rascit odkriznil 34-letnemu rojaku Kipangu Salemu zadnji členek sredinca leve roke, v zamenjavo pa je Salem ranil Rascita po čelu in licih. Po težkem obračunavanju sta Tanzanijca zapustila lokal. Rascita so malo po 1. uri včeraj izsledili policaji vsega okrvavljenega po obrazu na pomolu Bandiera ter ga s svojim avtomobilom prepeljali v glavno bolnico. Prav tako so prepeljali v bolnico tudi Salema, ki so ga našli tavajočega v bližini železniške postaje. Ko sta se tanzanijska državljana srečala na oddelku za prvo pomoč, jima je v žilah spet zavrela kri ter sta se hotela ponovno spopasti, pravočasen poseg policije pa je preprečil še nadaljnje krvoprelitje. Medtem ko so Rascitu nudili le prvo pomoč, se bo moral Salem zdraviti mesec dni predno se mu bo zacelila rana na prstu. Ko so ju policaji vprašali, kaj sta počenjala v našem mestu, sta jima Tanzanijca odgovorila, da sta bila v Trstu na dopustu.

Prispevki

Ob dobrem uspehu poletnega centra v Dijaškem domu daruje Luiza Lenassi 5.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Marije Brezavšček daruje Marija Oblak 10.000 lir za košarkarsko sekcijo ŠZ Bor in 10.000 lir za skavtsko organizacijo.

Podporni član Mario Švara (Domjo) daruje 5.000 lir za TPPZ.

V spomin na Josipa Sandalja daruje Emil Trampuž 15.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

VČERAJ POPOLDNE NA OBERDANKOVEM TRGU

Mlad razpečevalec v mreži policije

Kaže, da je Rajko Kulović, kateremu so zaplenili 37 doz droge, tudi sam narkoman - Trst ena od ključnih prehodnih postaj «heroinske ceste»

Po smrti mladega mornarja Livia Zorovicha, ki je pred dvema tedno ma podlegel prekomerni dozi heroina in kokaina, so agenti odcelka za boj proti narkomaniji tržaške kvesture in finančni stražniki znatno poostrili nadzorstvo nad podtalnim tržiščem droge v našem mestu. V nastavljeno mrežo organov pregona se je tako včeraj popoldne ujel še en razpečevalec, kateremu so prišli na sled, ko je razpečeval mamilo na Oberdankovem trgu, ki je postal pravo zbirališče narkomanov. Razpečevalca, 26-letnega jugoslovanskega državljana Rajka Kulovića, so priprli in prijavili sodišču zaradi posesti in razpečevanja mamil.

Zaenkrat ni povsem jasno, kako so policija in finančni stražniki prišli na sled Kulloviću, najbrž so jim tudi tokrat pomagali narkomani sami ali vsaj nekateri med njimi. Kaže namreč, da so organi pregona že dalj časa sledili fantu, ki je po rodu iz Zagreba, a je v zadnjih časih stanoval v Pulju. Najbrž so sumili, da je vpleten v razpečevalsko mrežo, čeravno se zdi, da doslej še ni razpečeval mamil v Trstu. O okoliščinah aretacije so obvestili tudi pristojne jugoslovanske organe, s katerimi tržaška policija in finančni stražniki tesno sodelujejo v boju zoper tihotapce droge.

Po besedah načelnika oddelka za boj proti narkomaniji dr. La Corteja so agenti ujeli fanta malo po 17. uri. V njegovem avtu, simci z jugoslovansko evidenčno tablico, so našli 37 doz mamila, ki jih je fant skril v zavojček cigaret. Mamilo, ki ga je Kulović — tako vsaj sam trdi — kupil v Zahodni Nemčiji, je na črni borzi vredno poldrugi milijon do dva milijona lir. Najbrž pa je fant že razpečal nekaj droge že predsnočnjim, saj je imel v žepu okroglih 400 tisočakov.

Aretacija Rajka Kulovića je nov udarec podtalnemu tržišču heroina in «trdih» drog v Trstu. Vedeti pa je treba, da je tržaško tržišče dokaj svojstveno, saj v našem mestu ni velikih razpečevalcev, ki bi bili povezani z vsedržavnimi organizacijami. Največkrat gredo narkomani sami po mamilo v druga italijanska mesta, nato pa del mamila razpečajo, da bi krili stroške. Zelo verjetno tudi aretirani Kulović sodi med narkomane - razpečevalce, ki si služijo «umetni raj» tako, da drugim prodajajo smrt. V bistvu gre za reveže, ki so tudi sami vklenjeni v železne spone droge in ki raje razpečujejo mamilo kot da bi si denar, potreben za drogo, «služili» s tatvinami in ropi ali s prostitucijo; sprejeli so pravila igre tega podtalnega in emarginiranega sveta, v katerem je droga vse, življenje in obenem tudi smrt.

Na povsem drugačni ravni so mednarodni tihotapci in razpečevalci mamil, katerim občasno pridejo na sled tudi v Trstu. Vendar od tega toka mamil, ki se z Bližnjega in Srednjega vzhoda steka v Evropo, se v naše mesto ne odcepi nit studenček. Odhode posameznih vlakov zadržujejo za eno uro, razen tega zapuščajo delovišča tri ure pred koncem vsake izmene. Ure zamud se medtem kopičijo, z njimi vred pa slaba kri med koristniki tega neobhodno potrebnega prevoznega sredstva. (dg)

● **ARCI - UISP** prireja v krožku «San Luigi» (Ul. Biasoletto 4) jutri, 15., in nedeljo, 16. t.m., festival kulture in športa. Jutri ob 19. uri je na programu košarkarski turnir, nato predstava mladinske skupine «Ongia» pod vodstvom Berenice Goitan. V nedeljo se bo praznik začel že ob 9. uri s hojo netekmovalnega značaja in s turnirji namiznega tenisa, briškole in košarke. Zvečer pa bo nastopila gledališka skupina «Paperock», nakar bo ples z ansamblom «Lords».

Čelno trčenje na obalni cesti

Silovito čelno trčenje med dvema avtomobiloma na obalni cesti se je sinoči še kar srečno končalo za voznika, ki sta se le lažje poškodovala. Nesreča se je pripetila nekaj minut pred 20. uro v bližini naravnega predora, ko je fiat 127 23-letnega finančnega stražnika Pasqualeja Bamonteja med prehitevanjem drugega vozila v smeri proti Sesljanu zavozil na levo stran ceste in močno trčil v nasproti vozeči renault 5, ki ga je upravljal 64-letni upokojenec Egidio Pavan iz Ul. dei Porta. Pavan se je udaril po glavi, ranil po čelu in po prsih ter se bo moral zdraviti 20 dni na ortopedskem oddelku glavne bolnice. Finančni stražnik se je med trčenjem udaril v prsi in v levo roko; ozdravel bo v 15 dneh, zdravniki pa so mu predpisali še specialistični pregled.

Prispevki

Ob dobrem uspehu poletnega centra v Dijaškem domu daruje Luiza Lenassi 5.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Marije Brezavšček daruje Marija Oblak 10.000 lir za košarkarsko sekcijo ŠZ Bor in 10.000 lir za skavtsko organizacijo.

Podporni član Mario Švara (Domjo) daruje 5.000 lir za TPPZ.

V spomin na Josipa Sandalja daruje Emil Trampuž 15.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

ODPRTO VPISOVANJE V TEČAJE «150 UR»

Na vseh slovenskih nižjih srednjih šolah v tržaški pokrajini je odprto vpisovanje za tečaje «150 ur» za dosego diplome nižje srednje šole v slovenskem jeziku.

Ravno včeraj so s šolskega skrbništva v Trstu sporočili, da je ministrstvo za šolstvo izdalo uradno dovoljenje za odprtje dveh tečajev v slovenskem jeziku za šolsko leto 1979/80.

Tečaji «150 ur» so rezultat odločnih zahtev enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL. Ti tečaji naj bi zagotovili vsem pravico, da se izobrazijo in se kot osebek udeležijo bojev za bolj demokratično družbo. Kot je rečeno v ministrski okrožnici, opravljajo tečaji, v skladu z ustavo, družbeno uslugo v korist državljanov, ki iz raznih razlogov niso mogli dokončati obvezne šole.

— Tečaji so dostopni vsem delavcem in odraslim, ki so dopolnili ali bodo dopolnili do 31. decembra 1979 16. leto starosti (za tiste, ki niso še dopolnili 23. leta je obvezna diploma osnovne šole).
— Tečaji so brezplačni.
— Trajajo eno leto, to je od 8. oktobra 1979 do 31. maja 1980, za skupno več kot 350 učnih ur.
— Učne načrte bodo udeleženci prediskutirali skupno s profesorji ob podpori sindikalnih organizacij in v luči najpomembnejših dosedanjih izkustev.
— Komisijo, pred katero bo zaključni izpit, sestavljajo profesorji, ki poučujejo na tečajih.
— Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu dobijo udeleženci diplomo nižje srednje šole.

Za vpis je treba izpolniti obrazec in ga izročiti v tajništvih slovenskih nižjih srednjih šol v tržaški pokrajini, ali na sedežu Sindikata slovenske šole v Trstu, Ul. Filzi 8, vsako popoldne med 16. in 18. uro, razen ob sobotah in nedeljah. Priložiti je treba tudi rojstni list.

Obrazci za vpis so na razpolago v omenjenih uradih, v tajništvih občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin - Nabrežina in v Tržaški knjigarni. Rok za vpis zapade 25. septembra.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

vabita predstavnike prosvetnih društev in skupin na posvet, ki bo v ponedeljek, 17. t.m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah, na katerem se bomo pogovorili o tečajih «150 ur» v slovenščini za dosego diplome nižje srednje šole.

VLADNI ORGANI POTRDILI DEŽELNI ZAKON

Občinske urbanistične načrte je treba prilagoditi deželnemu

Zadnji termin bo nepreklicno zapadel v sredini meseca marca 1980

Pristojni vladni organi so odobrili deželni zakon Furlanije - Julijske krajine, ki določa, da se za šest mesecev podaljša rok, v katerem morajo nekatere občinske uprave spremeniti svoje urbanistične načrte in jih prilagoditi deželnemu urbanističnemu načrtu. Nov zakon, ki je bil 1. septembra objavljen v uradnem deželnem vestniku, bo stopil v veljavo 16. t.m. Zategadelj bodo občinske uprave lahko predložile prilagojene urbanistične načrte najkasneje in nepreklicno do sredine meseca marca prihodnjega leta.

V zvezi s tem podaljškom roka je bilo precej govora na sejah deželnega sveta in odbora; to je predvsem zagovarjal podpredsednik odbora in odbornik za načrtovanje in proračun Coloni, da bi omogočil nekaterim občinskim upravam čim bolj organsko prilagoditev, ki jo zahteva proceduralni iter. 11. člen deželnega urbanističnega načrta namreč predvideva, da morajo tiste občine, katerih ozemlje ali pa naselki bodo lahko odigrali strateško vlogo v procesu razvoja teritorija, spremeniti svoje urbanistične načrte (regulacijske načrte ali gradbene načrte) in jih prilagoditi deželnemu načrtu. V seznam občin, ki imajo zaradi naseljenih področij deželni pomen in se bodo morale držati teh določil, sta tudi Trst in Gorica; v drugem seznamu (občine katerih naseljena področja so vključena v komprenzorije) pa so med drugimi tudi Humin, Čenta, Čedad, Krmin ,Gradišče ob Soči, Tržič, Ronke in Štarancan.

Skupina «Mladi podjetniki» organizira v petek, 21. t.m., zanimivo srečanje na temo «Industrija in okolje». Namen srečanja je poglobiti nekatere problematične točke s tega področja, ki so danes zelo aktualne. Govorili bodo: podpredsednik društva dr. Roberto de Martin, novinar Salvatore Rea, inž. Attilio Bastianini, inž. Luciano Babos in podpredsednik deželnega odbora Sergio Coloni.

Mladi podjetniki hočejo s tem srečanjem odpreti debato o teh problemih, ki so trenutno zelo pereči tako v Trstu kot v vsej deželi in katere bi bilo treba čimprej rešiti.

✚

Zapustil nas je naš dragi

IVAN KRIŽMANČIČ

Pogreb bo jutri, 15. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Trebčah.

Žalostno vest sporočajo: žena Marija, hči Pierina, sin Edvard, vnukinji Marisa in Patrizia ter vsi sorodniki

Trst, 14. septembra 1979

(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3 — tel. 60-096)

Kino

Miramarski park - «Luči in zvoki» ob 20.30 «Sen v Miramaru» (v slovenščini); ob 21.45 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini).
Ariston 17.30—21.10 «Segt. Pepper's Lonely haerts club band». Bee Gees, P. Framont, S. M[illegible]. Glasbeni film.
Ritz 18.00 «Il prato». Michele Placido, Isabella Rossellini. Barvni film za vsakogar.
Eden 18.00 «Zombi 2». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior 16.00—22.00 «Hair». Barvni film za vsakogar.
Grattacielo 16.30—22.15 «I guerrieri della notte». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 16.30 «Labirinto». Lino Ventura, Angie Dickinson. Barvni film za vsakogar.
Mignon 16.30—22.00 «Oggi a me domani a te». Bud Spencer.
Filodrammatico 15.30—22.00 «I porno amori di Eva». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «Tre donne immorali?» Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «Dio perdona io no». T. Hill, B. Spencer. Barvni film za vsakogar.
Aurora 17.00 «La pantera rosa». Barvni film za vsakogar.
Capitol 17.30 «L'inferno sommerso - parte 2». Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Battaglie nella galassia». Barvni film za vsakogar.

Gledališča

ROSSETTI

Z jutrišnjim dnem sprejemajo naročila za gledališki abonma za sezono 1979/80. Na razpolago je 9 kuponov za 11 predstav. Zainteresirani se lahko obrnejo na Osrednjo blagajno ter na delavske krožke in šole.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

Mihail Bulgakov

IVAN VASILJEVIČ

komedija v treh dejanjih dveh delih

Prevod MILAN JESIH
Scena NIKO MATUL
Kostumi MARIJA VIDAU
Glasbena oprema IVO MEŠA
Režija ZVONE ŠEDLBAUER

Jutri, 15. t.m., ob 20.30

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

vabi k vpisu v baletno in gledališko šolo za sezono 1979-80.

BALETNA ŠOLA

V šolo se sprejemajo lanske učenke ter kandidati in kandidatke starejši od 6 let.

GLEDALIŠKA ŠOLA

V šolo so vabljeni vsi učenci lanskega prvega letnika in tisti kandidati, ki čutijo željo do odrskega ustvarjanja in vzgoje v obvladanju lepe slovenske besede.

Vpisovanje v obe šoli in podrobne informacije ob delavnikih od 8. do 14. ure do 20. septembra v upravi SSG, Ulica Petronio št. 4, telefon 73-42-65

Prosveta

Pevski zbor Slavec obvešča vse svoje pevce, da bo prva pevska vaja v novi sezoni v ponedeljek, 17. t.m., ob 20.30 v prosvetnem domu v Ricmanjih.

PD Slovenec obvešča, da bo mešani pevski zbor pričel z rednimi pevskimi vajami danes, 14. t.m., ob 20.30, otroški zbor pa v soboto, 15. t.m., ob 16. uri.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 14. septembra
JELENKO

Sonce vzide ob 6.41 in zatone ob 19.20. — Dolžina dneva 12.39. — Luna vzide ob 0.59 in zatone ob 15.19.

Jutri, SOBOTA, 15. septembra
NIKODEM

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25,3 stopinje, najnižja temperatura 18,4 stopinje, ob 18. uri 24,3 stopinje, zračni tlak 1017,4 mb ustajen, veter 8 km na uro zahodnik, vlaga 69-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 10 (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30) Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec, tel. 228 124; Bazovica tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje, Žgalnik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200 121; Sesljan: tel. 209 197; Žavlje: tel. 213 137; Milje: tel. 271 124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

Šolske vesti

Mladinski pevski zbor Glasbene matice obvešča svoje pevce, da bo prva vaja v šolskem letu 1979-1980 v ponedeljek, 17. t.m., ob 17.30 v Mali dvorani Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Obenem toplo vabi vse tiste, ki jih veseli petje, da se vključijo v vrste zbora. V poštev pridejo letniki od 1964 do 1969.

Osnovno šola Oton Župančič - Sv. Ivan obvešča, da bo šolska maša v torek, 18. t.m., ob 9.45 v cerkvi pri sv. Ivanu.

Ravnateljstva liceja «Fr. Prešeren», trg. teh. zavoda «Ž. Zois», učiteljišča «A. M. Slomšek» in strokovnega zavoda za obrt in industrijo sporočajo, da se bo šolsko leto 1979/80 začelo s službo božjo v torek, 18. septembra, ob 9. uri v cerkvi pri sv. Ivanu. Službo božjo bo opravil tržaški škof Lovrenc Bellomi. Redni pouk na posameznih šolah se bo začel v sredo, 19. septembra, ob [illegible] uri.

Ravnateljstvo državne srednje šole «I. Gruden» v Nabrežini sporoča, da bo začetna šolska maša, 18. septembra, ob 9.30 v nabrežinski župni cerkvi. Po maši gredo vsi učenci na šolo.

Ravnateljstvo državne srednje šole Fran Levstik sporoča, da se bo šolsko leto 1979-80 začelo s službo božjo v torek, 18. t.m., ob 8. uri v župni cerkvi na Proseku in ob 9. uri v župni cerkvi v Križu. Po maši gredo učenci v šolo. Redni pouk se bo začel v sredo, 19. septembra.

Osnovna šola na Proseku sporoča, da bo šolska maša v torek, 18. t.m., ob 9. uri v cerkvi na Proseku. Učenci naj se zberejo ob 8.30 na šolskem dvorišču.

Celodnevna osnovna šola Ivan Trinko Zamejski Domjo - Ricmanje sporoča, da bo šolska maša v torek, 18. t.m., ob 9.30 v kapelici pri Domju.

Osnovna šola Barkovlje sporoča, da bo začetna šolska maša 18. t.m. ob 11.30. Učenci se bodo zbrali v razredih ob 10.45.

Osnovna šola Bazoviški junaki ter srednja šola Fran Erjavec bosta imeli šolsko mašo 18. t.m. ob 11. uri v rojanski cerkvi. Učenci in dijaki se bodo zbrali v razredih ob 10. uri.

Ravnateljstvo dr[illegible] srednje šole Ivan Cankar sporoča, da bo začetna šolska maša v torek, 18. t.m., ob 8. uri v cerkvi sv. Jakoba. Po maši bodo vsi dijaki šli v šolo, kjer bodo dobili prva navodila.

Ravnateljstvo srednje šole Simon Gregorčič v Dolini sporoča, da bo začetna šolska maša v torek, 18. t.m., ob 9. uri v dolinski župni cerkvi. Po maši gredo učenci v šolo, kjer bodo dobili prva navodila.

Izleti

SPDT obvešča, da bo v nedeljo, 16. t.m., ob 12. uri na Mangrtu odkritje **spominske plošče v spomin na člana Petra Štoko.** Zbirališče planincev z osebnimi vozili, ob 6. uri na Trgu Ulpiano ali pa ob 9.30 na Mangartskem sedlu, kjer se bomo skupno podali na kraj obeležja.

Slovenska gobarska družina - Trst priredi v nedeljo, 16. septembra, gobarski izlet za člane in simpatizerje. Zbor točno ob 8. uri pred spomenikom padlim na Opčinah. Ne pozabite prepustnic doma!

Devinsko - nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti priredi 23. t.m. enodnevni izlet na Pohorje. Vpis pri odbornikih N. Gruden, O. Žbogar in M. Carli.

Združenje Union priredi 16. septembra z odhodom ob 6.45 s Trga Oberdan izpred sedeža dežele izlet v Avstrijo v Velden k Woerhtersee (Vrbskemu jezeru). Informacije na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30 vsak dan od 10.30 do 12. ure in od 17. do 19.30. V četrtkih od 17. do 19.30 in v soboto od 10.30 do 12. ure. Telefon 64-459.

Razna obvestila

Krožek ZKMI Devin - Nabrežina priredi v Šempolaju jutri in pojutrišnjem svoj festival.

● **Pred kratkim so se končala dela na novi cesti za Dolino in na pokrajinski cesti za dolino Glinščice. Dela so stala Ustanovo za tržaško industrijsko cono več kot 100 milijonov lir. V kratkem bodo poskrbeli še za postavitev ustreznih prometnih znakov na obeh cestah.**

KPI za sklicanje skupščine ACT

Načelnik komunistične skupine pri medobčinskem prevoznem podjetju (ACT) Gastone Millo se je včeraj sestal s prof. Lanzo, ki trenutno opravlja dolžnosti predsednika, ter ga seznanil z zahtevo KPI, da se skupščina omenjenega podjetja nemudoma sestane. Kot poudarja poročilo tržaške federacije KPI, morajo namreč izdelati program za izvolitev novega predsednika ter predsednika upravnega sveta in njegovih članov. Če bodo druge politične sile zadevo še naprej zavlačevale, zaključuje poročilo, bo KPI začela z zbiranjem podpisov za sklicanje skupščine ACT.

Čestitke

Včeraj je praznoval 60. rojstni dan Marjan Vatovec. Čestitajo mu kolegi.

Danes praznuje svoj 60. rojstni dan

VLASTA NABERGOJ

Vse najboljše ji želijo sestra in bratje z družinami.

Danes praznuje svoj 60. življenjski jubilej

SANTO GIORGI

Ob tem dnevu mu iskreno čestita in kliče še na mnoga leta

TPPZ

Danes se poročita

ADRIJAN ZAVADLAL
in
KATERINA FLORIDAN

Obilo sreče jima želijo kolegi ZTT.

Obvestilo Kmečke zveze udeležencem izleta v Vojvodino

— Odhod iz Trsta ob 18.30 izpred sodne palače na Trgu Ulpiano
— Opčine: 18.45 izpred Prosvetnega doma
— Divača: 19.20 (po sončni uri, 20.20 po italijanski poletni uri)

Opozarjamo vse udeležence, naj ne pozabijo potnega lista, oziroma osebne izkaznice, če so vpisani na skupinskem potnem listu.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAM OPEL kadet letnik 1973. Telefonirati na tel. št. 209782 od 13. ure dalje.

KUPIM vespo 50 ccm v dobrem stanju. Telefonirati na telefonsko številko 823636.

PRODAJALKA z znanjem slovenščine, italijanščine in srbohrvaščine išče zaposlitev v dopoldanskih urah. Telefonirati na 228240 od 12. do 14. ure.

PRODAM prikolico Elnagh 435 sporting letnik 1976 s hladilnikom in šotorom ali zamenjam s prikolico 370 - 400 cm — Gorica, tel. 55-84 od 17. ure dalje.

PRODAM FIAT 127 letnik 74 v dobrem stanju po ugodni ceni. Telefonirati na štev. 64798 ob delovnem uriku.

IŠČEM žensko za takojšnjo zaposlitev za varstvo otroka 2 let in malo pomoč v družini, samo v dopoldanskih urah. Gorica, telefon 86622, od 12. do 14. ter od 20. do 22. ure.

OTROKA, tudi dojenčka sprejmem v dnevno oskrbo v lasten dom z vrtom na Proseku. Pišite na Primorski dnevnik pod šifro «skrbna mati».

MILIČ Dušan — Zagradec 2 toči belo in črno vino

ringa ringa raja
ghiri ghiri gaia
v nedeljo, 23. septembra
NA STADIONU 1. MAJ

PROTI ZAVLAČEVANJU IN IZMIKANJU

Prihodnji teden odločilen za reševanje krize v Podgori

Danes sestanek pokrajinskega, deželnega in državnega vodstva sindikata FULTA
Goriški župan vnovič potrdil namero, da odstopi, če ne bodo premostili krize

Reševanje krize v podgorski tekstilni tovarni bo že v prihodnjih dneh zadobilo nov obseg, pa tudi novo ostrino, kljub poskusom določenih sil, ki bi krizo hotele nekako zamrzniti. Danes bo namreč na sedežu delavske zbornice v Gorici sestanek predstavnikov tovarniškega sveta s sindikalnimi predstavniki enotnega sindikata tekstilcev v pokrajinskem, deželnem in vsedržavnem merilu. Osrednje tajništvo sindikata FULTA bosta po vsej verjetnosti predstavljala Doriana Giudici in Paolo Landi. Skušali se bodo dogovoriti o koordinirani akciji, ki naj bi vprašanje reševanja krze v podgorski tekstilni tovarni, ki traja že od novembra leta 1977, spravili z mrtve točke.

Včeraj dopoldne pa je bila v podgorski tovarni redna tedenska skupščina, na kateri so ponovno preučili celoten razplet krize in ugotovili, kako se predstavniki deželnih oblasti skušajo izmakniti lani junija sprejetim in podpisanim obveznostim. Stališče delavcev in sindikata je, da je izhod iz težavnega položaja mogoče najti le ob izpolnjevanju omenjenega dogovora. Zato je nesprejemljivo vsako nadaljnje odlašanje ali pa izmikanje. To svoje stališče so delavci pripravljeni braniti z zaostritvijo sindikalnega boja. Dosedanje umirjene akcije, čeprav ob podpori (vsaj navidezni) strank ustavnega loka, niso imele zadostnega učinka, zato bo treba najbrž poseči po nekoliko bolj drastičnih ukrepih. O tem bodo odločali že v prihodnjih dneh, najkasneje na redni tedenski skupščini, prihodnji četrtek.

Nova zaostritev, ki jo je bilo po poletnem zatišju sicer pričakovati, pa je že odjeknila tudi v političnem življenju na Goriškem. Tako je goriški župan De Simone, ki je maja letos zagrozil z odstopom, če ne bo prišlo do ugodne rešitve krize v podgorski tekstilni tovarni, včeraj ponovno izjavil, da ta odločitev še zmeraj velja, kolikor se kriza ne bo rešila do konca leta. Usoda podgorske predilnice in tkalnice je namreč tesno povezana z gospodarskim in družbenim življenjem Gorice.

Sicer pa je stališče predstavnikov stranke relativne večine do tega vprašanja v zadnjem času postalo dokaj čudno. Po eni strani demokristjanski župan ponuja svoj odstop, po drugi strani pa se pokrajinski predstavniki iste stranke niso udeležili sestanka s sindikati, na katerega so bili izrecno povabljeni. Poleg težkih gospodarskih, finančnih in juridičnih vprašanj zdaj še politični zaplet!

150-urni tečaji za delavce

Prihodnji mesec se bodo v naši pokrajini pričeli tečaji nižje srednje šole za delavce, ki so bolje poznani pod nazivom «150-urni tečaji». Medtem pa so se že pričela vpisovanja. Vsi zainteresirani delavci se za morebitna pojasnila ali vpise lahko obrnejo na sledeče šole:

«L. Perco» v Ločniku, «G. Pascoli» v Krminu in «E. Giacich» v Tržiču; poleg teh vpisujejo tudi na občinskem uradu v Gradišču in na sedežih sindikatov CGIL - CISL - UIL. Tečajev se lahko udeležijo vsi delavci, brezposelni, gospodinje in vsi tisti, ki so dopolnili 16. leto starosti. Prošnje morajo biti predložene na omenjene urade do 25. septembra. Tečaji se bodo pričeli sredi oktobra in se bodo zaključili v maju 1980. Takoj po zaključku se bodo pričeli izpiti. Tečaji so popolnoma brezplačni.

POJASNILO KURIJE O URBANISTIČNEM NAČRTU

Tiskovni urad goriške nadškofije nam je poslal svoje pripombe k članku o političnem življenju v poletnem razdobju, ki je bil objavljen v Primorskem dnevniku 17. avgusta. V tem članku načenjamo zaostritev v občinski upravi v Gradežu ter podajamo bežen pregled političnega položaja v vsej pokrajini in tudi v občini Gorica. S tem v zvezi smo zapisali:

«V krščanski demokraciji očitajo sedanjemu županu De Simoneju, da je v svojih rokah osredotočil vso administracijo in jo delno tudi paraliziral. Zlasti cerkvena oblast mu očita, da se je ob reviziji regulacijskega načrta premalo zanimal za cerkveno posest in zato so prišli večkrat nanj napadi s strani glasila tukajšnje nadškofije. Še cela vrsta drugih očitkov je letela nanj, češ da je preveč favoriziral socialdemokrate in njihovemu liderju Zucalliju pustil proste roke pri izvrševanju politike na področju javnih del...»

V tiskovnem poročilu, ki nam ga je v zvezi z zgornjimi vrsticami poslal tiskovni urad goriške nadškofije, je uvodoma poudarjena obveznost cerkvene skupnosti, da sodeluje v političnem in upravnem življenju mesta ter pomaga pri ugotavljanju in reševanju poglavitnih vprašanj, ki zadevajo občane. Kadar gre za revizijo urbanističnega načrta, morajo torej tudi krščanske skupnosti in katoličani povedati, kakšna mora biti po njihovi sodbi podoba mesta, kakšne izbire sprejeti, kakšne probleme rešiti in kakšne poti prehoditi. Verska skupnost je preko svojih organizmov in potem preko svojega škofijskega tednika poudarjala potrebo, da se ne gradijo velika naselja, ki povzročajo množično preseljevanje meščanov iz enega kraja v druge. Zagovarjala je politiko revitalizacije obstoječe zgodovinske dediščine (zaradi človeških in socialnih razlogov ter zaradi storitev), zagovarjala je dajanje prednosti tistim izbiram, ki zavarujejo zelene površine, ki spoštujejo voljo četrti in etniške skupnosti.

Vse to zahteva sodelovanje vseh mestnih komponent, in kar zadeva pripravljenost in žrtvovanje materialnih dobrin — tudi cerkvene. Žrtvovanje, kot smo vedno trdili, ki ne sme biti kot kazen za nikogar in toliko manj za lastnino kot je cerkvena, ki pripada skupnosti in ki je bila podarjena v dobro skupnosti. Zgodovina kaže, kako tega dejstva — mimo poceni polemike in izkoriščanja v svoj prid — ni mogoče ovreči.

Vsekakor je poseg cerkvene skupnosti in tistega, ki jo je predstavljal, imel tale točen namen: prispevati k oblikovanju podobe mesta, sodelovati pri reševanju vprašanj, ne da bi pri tem kaj zahtevali zase, s tem, da damo na razpolago, tudi z žrtvami, naše dobrine, pri tem pa ne molčati o tistem, kar sodimo za krivično in nekoristno. Takšnih posegov, tudi kritičnih, absolutno ni mogoče imeti za «očitek» ali karkoli že, niti ne za obrambo «dobrin», kot ste zapisali v časniku od 17. avgusta pod naslovom «Počitniško zatišje je vznemerila kriza občinske uprave v Gradežu». Iter cerkvene oblasti si najbrž ne zasluži tako bednega tolmačenja in dezinformacije. Zato vas prosim, da sprejmete te pripombe, da bi tudi za v prihodnje odstranili vsakršno možnost špekulacije.»

Do sem iz italijanščine v naš jezik prevedeno pojasnilo nadškofijskega tiskovnega urada prav gotovo preobširno za tisti skromen stavek v našem listu, stavek, ki vrhu vsega ni nič drugega kot v skrčeni obliki predstavljeno in v politični jezik prevedeno tolmačenje glasila kurije. Nikakor pa nam zaradi tega ni mogoče očitati ne bednosti in ne dezinformacije, zakaj ne eno in ne drugo ne sodi v časnikarsko etiko, še manj pa v etiko manjšinskega časnikarja, ki ima zanjo še poseben posluh.

Radi verjamemo, da je urbanistični načrt huda stvar, da boli, kamor poseže. Naša, slovenska skupnost bi o tem vedela veliko povedati. Prevelik delež na oltar občega dobrega smo doprinesli in še doprinašamo, da ne bi razumeli tistega, ki ga določila urbanističnega načrta dosežejo.

Toda gorje nam, če bi morali za vsako napisano besedo, ki zadeva medstrankarske odnose in odnose med skupnostmi, - četudi najmanjši dogodek, priobčevati pojasnila. Prenehali bi opravljati informacijsko nalogo, prenehali bi biti servis v korist skupnosti. Če bi se uveljavila takšna praksa, potem bi nam morali še pred kurijo poslati svoja pojasnila KD, PSDI in še najprej župan sam. To je ena plat, sodimo, dodobra izčrpanega vprašanja. Druga plat ima spremenjen značaj. Kaže, da v kuriji berejo, kar napišešemo. Berejo s prizadetostjo. Če tako ne bi bilo, potem ne bi reagirali. Mi bi si taiste pozornosti želeli tudi v drugih sredinah, v sredinah večinskega naroda. Želeli bi, da bi naša stališča, naše življenje in naše probleme vtikali v življenje vse družbe. Da bi več napisali in govorili o nas, se seznanjali z našim jezikom in pomagali odstranjevati tisto nerazumevanje, ki še vedno preprečuje naš (in našega jezika) enakopraven vstop v javnost.

HE SOLKAN DO LETA 1982

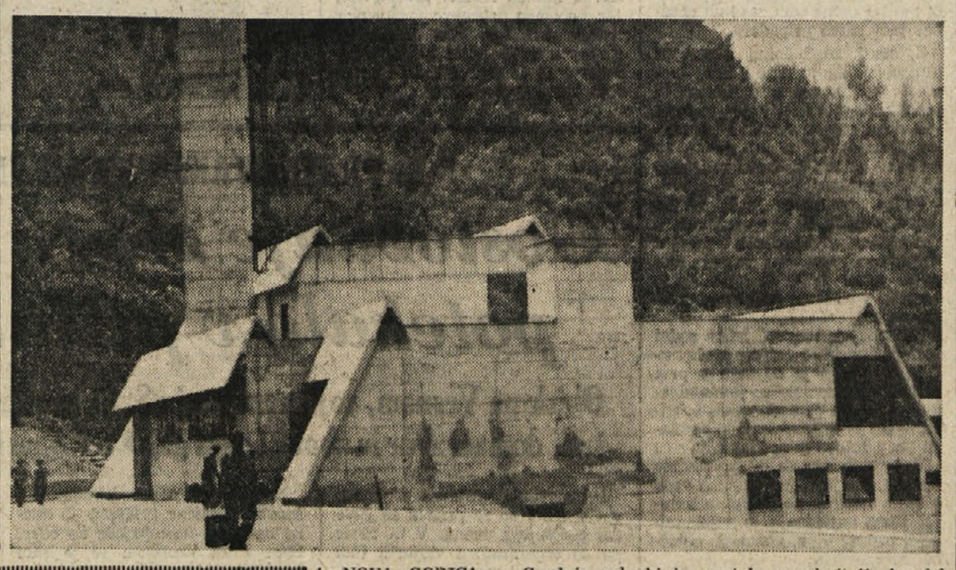

NOVA GORICA — Gradnja solkanske hidrocentrale, katere prvi načrti segajo že v leto 1954 in ki sodi tudi med objekte, ki jih predvidevajo osimski sporazumi in zadevajo sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo pri izkoriščanju vodnega bogastva, so v polnem zamahu. Na gradbišču na desnem bregu Soče dan za dnem brnijo težki stroji. Pripravljalna dela so tako končana. Zanje so porabili okoli 90 milijonov dinarjev. Med drugim so zgradili nove dovozne poti, prestavili vodovodno in električno ter PTT napeljavo in zgradili objekte, ki bodo pozneje služili turizmu. Zgrajen je bil tudi začasen most preko reke Soče, ki je dolg okoli 50 metrov in težak 40 ton.

Pri gradnji jezu, dela potekajo te dni, bodo morali po prvotnih načrtih izkopati preko 80.000 kubičnih metrov raznega materiala, vgraditi bodo morali 50.000 ton betona medtem, ko bo oprema za hidrocentalo več kot 100 ton. Turbinske dele bo dobavil ljubljanski Litostroj, čistilne stroje in žerjav mariborska Metalna, električno opremo pa zagrebški Rade Končar.

Solkanska hidroelektrarna bo tretja na reki Soči in bo izrabila še preostali padec od hidroelektrarne Plave do državne meje... Jezero, ki bo nastalo z zajezitvijo bo dolgo okoli 11 km, Soča pa se bo zato na nekaterih mestih dvignila tudi do 20 metrov. Maksimalno nihanje jezera bo 1,5 metra in bo zato izredno ugodno za razvoj vidnih športov.

Elektrarna bo letno dala okoli 111 milijonov kilovatnih ur električne energije. Poiskusno bo začela obratovati v začetku leta 1982, koncem istega leta pa naj bi stekla tudi «zares». Investicijska vrednost hidroelektrarne, ki bo glavni vir napajanja in rezerva za goriško območje, je okoli 850 milijonov dinarjev. Proizvodnja solkanske hidroelektrarne bo predstavljala četrtino porabe električne energije v severnoprimorski regiji. Bo popolnoma avtomatizirana, upravljali pa jo bodo iz dispečerskega centra v Novi Gorici.

Z izgradnjo hidroelektrarne na reki Soči pa še vedno ne bodo izkoriščene vse možnosti na omenjeni reki. Doslej je od slovenskih rek zasičena le Drava, medtem, ko je na Muri, Savi in seveda Soči ter na Idrijci še dovolj možnosti za gradnjo novih hidrocentral.

(Na sliki: objekti v katerih bodo prebivali delavci in ki bodo kasneje služili gostinstvu.)

J. ALIČ

NA POBUDO PRO LOCO IN GORSKE SKUPNOSTI

Posvet o kmečkem turizmu in varstvu okolja v Brdih

V ospredju predvsem vprašanja prostorskega načrtovanja

Kmečki turizem in zaščita naravnega okolja, o tem bodo razpravljali v nedeljo, 16. septembra, na posvetu v Krminu, ki ga pripravljata tamkajšnje društvo Pro Loco in Briška gorska skupnost. Obravnavali bodo v prvi vrsti nekatera vprašanja, ki pobliže zadevajo področje Krmina in zahodnega dela Brd, govor pa bo tudi o nekaterih splošnih vprašanjih, predvsem kar zadeva prostorsko načrtovanje.

Brda so izrazito kmetijsko področje, ki je bilo še do pred nekaj desetletji precej zaostalo (kolonat in druge oblike obdelovanja zemlje) a vse hitreje stopa v korak s časom, predvsem po zaslugi specializiranega vinogradništva. Brda pa so tudi področje, kjer se, čeprav nekoliko počasneje kakor drugod, razrašča gradbena špekulacija. Omejevalni ukrepi, ki so jih sprejele posamezne občinske uprave so res nekoliko zavrli ta pojav, vendar so po drugi strani prizadeli tudi krajevno prebivalstvo, predvsem pa se to pozna na propadanju obstoječega stanovanjskega fonda.

Kot izrazit primer takega ravnanja navajajo stanje na Krminski gori, kjer je opuščenih že lepo število kmečkih hiš, ki nezadržno propadajo. Drugo vprašanje zadeva izbiranje pravih poti za postopno uvajanje kmečkega turizma tudi na področju Brd, kjer je sicer že bilo nekaj skromnih poskusov, ki pa se niso obnesli, vsaj v tolikšni meri ne, kakor je bilo pričakovati. Pobudniki te oblike turizma najbrž niso upoštevali v zadostni meri specifičnih pogojev, v katerih se odvija življenje in delo prebivalcev na področju Brd, ki jim ostaja le malo časa, da bi se ukvarjali še s kakšno postransko dejavnostjo nie zanimanje tako med prebivalništva.

Za nedeljski posvet vlada precejšnje zanimanje tako nad prebivalstvom kakor tudi med krajevnimi upravitelji.

MLADINSKI KROŽEK
Ul. Montesanto 84
GORICA

MLADINSKI ODBOR SKGZ
Ul. Malta 2
GORICA

PROGRAM
8. SEMINARJA
Mladinskega krožka Gorica v Bohinju

DANES, 14. septembra 1979

14.00 — Prihod udeležencev v Mladinski dom
14.45 — Otvoritev seminarja
15.00 — JOŽE HARTMAN — Aktualne teme v svetu (Havana)
16.30 — TATJANA SUHODOLNIK — Vloga ZSMS
17.30 — DUŠAN UDOVIČ (tajnik SKGZ) — Naloga SKGZ po zadnjem občnem zboru
20.30 — Delo po skupinah na temo: Dejavnost in organiziranost posameznih mladinskih organizacij

JUTRI, 15. septembra 1979

9.00 — DANICA MARIOK — Predavanje o skupinski dinamiki (delovanje krožkov)
14.00 — Srečanje z OK ZSMS Radovljica (športni in kulturni program)

NEDELJA, 16. septembra 1979

9.30 — Okrogla miza na temo: Mladinska problematika v zamenjstvu in obmejno delovanje
12.00 — Zaključek seminarja
15.00 — Odhod z železniške postaje
16.00 — Prihod na železniško postajo v Novo Gorico

Urnik je naveden po jugoslovanskem času!

Vode primanjkuje

Letošnja «zlata jesen» ima kajpada tudi nekaj senčnih strani. Ena takih je pomanjkanje vode v Gorici, ki ga je občutiti zlasti v višjih mestnih predelih ter v zadnjih nadstropjih zgradb. Kakor so nam sporočili iz mestnega podjetja, je dobava vode v zadnjih dneh precej nižja od dogovorjene količine. Vodno stanje Soče, od katerega je odvisen tudi vodostaj Mrzleka, je namreč zelo nizko, v nočnih urah pa je še nižje, ker zadržujejo vodo v hidrocentralah, zaradi velikih potreb po električni energiji. Pomanjkanje vode so pri mestnem podjetju skušali nadoknaditi, vendar v nezadostni meri, z dovajanjem vode iz zajetja pri Mocchetti.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 16. septembra, vzpon na Poliški Špik (Montaž) - 2754 metrov. Odhod s Travnika ob 6. uri z lastnimi sredstvi Prihod na planino Pecol približno ob 8.30. Od tu do vrha je približno dve uri in pol hoje. Tura ni pretežavna in je primerna tudi za manj izkušene planince. Podrobnejša pojasnila daje jo na sedežu društva.

Odbor sekcije krvodajalcev iz Sovodenj priredja v nedeljo, 16. t.m., enodnevni avtobusni izlet v Škofjo Loko. Cena prevoza je 5000 lir, za člane sekcije pa je izlet brezplačen. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Odhod iz Sovodenj od 6. uri.

POD POKROVITELJSTVOM GORIŠKE HRANILNICE

GORICA SE PRIPRAVLJA NA 3. MEDNARODNI POHOD

Po pevskem tekmovanju Seghizzi in folklornem natečaju ter folklorni paradi, se Gorica pripravlja na novo veliko prireditev z mednarodno udeležbo. V nedeljo, 16. septembra, se bo namreč po goriških ulicah ter po okoliških krajih odvijal 3. mednarodni pohod, pod pokroviteljstvom goriške hranilnice in posojilnice ter v priredbi skupine Gruppo marciatori Gorizia. Več sto tekmovalcev (optimisti računajo, da jih bo čez tisoč), se bo pomerilo na treh različnih progah, dolgih 9, 22 ali 40 kilometrov, ki so speljane po zelo zanimivem področju. Start in cilj za vse udeležence bo na občinskem stadionu na Rojcah, kjer bo tudi vodstvo prireditve in kamor se bodo stekali podatki o poteku tekmovanja na posameznih progah. Devetkilometrska proga je speljana ob Soči, mimo Štandreža in Sovodenj nazaj. Tekači na 22 kilometrov se bodo povzpeli preko Pevme na Oslavje do Valerišča. Isto pot bodo v začetku pretekli tudi udeleženci na 40-kilometrski progi, ki je podaljšana do Prevala in Ločnika.

Za udeležence je na razpolago okrog 800 nagrad, ki jih bodo razdelili z žrebom. Prireditelji pa želijo dati poseben poudarek množičnosti. Zato bodo najstarejši skupini podelili trofejo goriške posojilnice, kot najvišje priznanje. Vsem, ki bodo prehodili ali pretekli eno od prog pa bodo izročili posebno spominsko kolajno, ki prikazuje goriški grad, delo furlanskega mojstra Driuttija. Na kolajni je napis v štirih jezikih, tudi v slovenščini, kakor je razvidno iz prospekta.

Prijave za udeležbo na 3. mednarodnem pohodu, ki se uvršča v niz prireditev «goriškega septembra», sprejemajo v pisarni Pro Loco do jutri zvečer. Prijaviti pa se je mogoče neposredno pred startom, na občinskem stadionu na Rojcah. Pa še to. Ob 8.30 bodo šli na pot udeleženci pohoda na 40-kilometrski progi, ob 9. uri pa udeleženci na ostalih dveh progah.

Razna obvestila

Slovenski mladinski center v Gorici prireja seminar za **likovni pouk** in **lutkovno dejavnost.** Prvo srečanje z voditelji seminarja bo danes v prostorih Dijaškega doma «S. Gregorčič» v Gorici, Svetogorska 84, ob 14.30 za likovni pouk in ob 15.30 za lutkovno dejavnost. Vabljeno je vse učno osebje naših vrtcev, osnovnih šol in ustanov, prosvetni delavci ter animatorji po društvih.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «I misteri delle Bermude». L. MacGloskey in C. Sellecca. Barvni film.
CORSO 18.[illegible] - 22.30 «Il cacciatore». R. de Niro in J. Cazale. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 «Midnight blue». Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Caro papà».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Ecco l'impero dei sensi».

Nova Gorica in okolica

SVOBODA 18.00—22.00 «Temna zvezda». Ameriški film
SOČA 18.00 «Svatba». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Življenjski preobrat».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 72-340.

Ženska in njena stvarnost

Proti spolnemu nasilju

Gibanje za osvoboditev žensk izdelalo zakonski osnutek, ki so ga osvojile tudi tržaške ženske - V ženskih vrstah prevladalo mnenje, da je treba o vseh oblikah nasilja glasno in odločno spregovoriti - Prihodnji petek posvetovanje na to temo

«O zakonskem predlogu se morajo najprej izreči vse ženske, predvsem tiste, ki k ženskemu gibanju še niso pristopile in ki jim je še vedno težko izraziti lastno mnenje!»

Takšen je bil prvi sklep tržaških organizacij, ki so osvojile zakonski osnutek «Proti spolnemu nasilju», ki ga je izdelalo Gibanje za osvoboditev žensk (Movimento per la liberazione della donna).

Razprava o predlogih MLD je namreč v ostalih ženskih organizacijah že stekla in bila tudi precej izčrpna, vendar pa so članice, kakor je bilo pričakovati, bile največkrat kar soglasne. Zelo verjetno pa bodo ženske, ki ne sodelujejo v ženskem gibanju, predlagane paragrafe drugače brale.

O tem se hoče v prvi vrsti prepričati Zveza žensk Italije, ki je že za prihodnji petek v sodelovanju z drugimi organizacijami in posameznicami, organizirala javni posvet o zakonskem predlogu.

«Morale bi ga podpreti vse ženske in vsi resnični demokrati!», zatrjujejo v vrstah ZŽI, vendar pa je v predlaganih členih precej več od golih popravkov zastarelega italijanskega kazenskega zakonika.

Zakon, ki ga dejansko sedaj zagovarja že celotno žensko gibanje, ne sodi namreč med tiste, ki samo «registrirajo» razvoj neke družbe, temveč med take, ki hočejo k temu procesu odločilno prispevati.

O tem priča že samo pojmovanje «nasilja», ki se ne deli več v toliko predvidenih primerov, temveč zajema vsa dejanja, ki jih kdorkoli stori nad žensko brez njenega takratnega privoljenja. Tudi če je mogoče kdaj dovoljenje imel ali bi mu po «nepisanih zakonih družbe» tudi lahko pripadalo.

Z manj zapletenimi besedami to pomeni, da spadajo v krog «nasilja» tudi odnosi med možem in ženo, kadar jih ta zavrača in širše vse dogajanje v družinskem okolju. Spregovoriti o tem javno pa bo prav gotovo za številne ženske težka preizkušnja.

Veliko pomislekov je že pri izdelavi osnutka, ki so ga ostale ženske organizacije podprle v prvotni obliki, predvsem zato, da ne bi njegove težke poti še podaljšale, sprožilo vprašanje «prijave» nasilnih dejanj.

Do sedaj je namreč lahko sodni postopek sprožila edinole žrtev nasilja, ki pa jo je od tega v prvi vrsti odvračalo splošno javno mnenje — ženska je vedno vsaj sokriva — ter jo zadržanje sodnih oblasti prav gotovo ni spodbujalo.

V ženskih vrstah je prevladalo mnenje, da je nujno treba o vseh oblikah nasilja, posilstva so namreč samo najvidnejši in najbrutalnejši primer tega, glasno in odločno spregovoriti.

Saj je tudi namen celotne akcije o zakonskem osnutku «Proti spolnemu nasilju» dvojen: pobudnice bodo prav gotovo skušale svojemu osnutku priboriti pravico do obravnave v parlamentu, po drugi strani pa jim je ravno tako pri srcu osveščanje javnega mnenja o izredno pomembnem vprašanju in sprožitev javne razprave o njem.

Tak dvojni cilj ima tudi prva tržaška javna razprava o osnutku: pojasniti bi morala, da ne gre za nikakršno željo po hujših kaznih za storilce, temveč za težnjo, da se na splošen in močno razširjen pojav nasilja nad žensko začne gledati drugače.

V tem boju je zakonski osnutek MLD močno orožje, ker lahko, še predno zabriše nekatere sramotne določbe fašističnega zakonika Rocco, pozitivno vpliva na demokratični razvoj italijanske družbe, ki jo v odnosu do ženske velikokrat bolj od zakonov vežejo starodavni predsodki.

Čimširša razprava o zakonskem osnutku, predvsem pa o vprašanjih, ki jih ta načenja, je prvi korak, ki pa bi moral razpravo nujno privesti v parlamentno avlo. Zato pa je potrebnih petdeset tisoč podpisov, ki jih bodo ženske organizacije začele v kratkem zbirati, potem ko bodo vsem skušale približati namen lastnih prizadevanj ter obenem sprejele pripombe tistega širokega dela žensk, ki o svojem življenju, hotenjih ter razočaranjih še ne znajo ali ne morejo javno spregovoriti. (bp)

Kraje tovornjakov na francoskih cestah

V Franciji se zadnje čase izredno hitro širi nova oblika piratstva: kraje tovornjakov in predvsem kamionskih tovorov. Vsak dan izgine povprečno 34 težkih vozil, ki jih pozneje najdejo prazne. Teh kraj je vsako leto več; leta 1977 so jih ukradli 25 dnevno. Kar je še huje: tatovi vseskozi izpopolnjujejo svojo tehniko. Izbirajo blago, ki jim ga naročajo «odkupovalci». Najbolj iskani so nekateri izdelki široke potrošnje: radijski in televizijski sprejemniki, konfekcija in alkoholne pijače. Zgodilo pa se je že tudi, da so brez sledu izginili tovori krogličnih ležajev ali strešnih ogrodij.

Kamione ropajo dobro organizirane skupine, ki imajo razvite cele mreže ovaduhov, tatov in odkupovalcev. Operacije potekajo približno takole: odkupovalec naroči blago, ovaduhi prisluškujejo pogovorom šoferjev, sledijo tovornjakom, dokler se le-ti ne ustavijo na kakšnem parkirišču brez čuvaja. Nato vdro v vozilo in ga na skrivaj odpeljejo. Nočna vožnja se konča v kakšnem hangarju, kjer material preložijo. Po nekaj dneh najde policija zapuščeno vozilo nekje ob cesti. Kam gre ukradeno blago, je skrivnost, «odkupovalci» ga razpečajo brez sledu. Tveganje tatov pa je majhno: za krajo tovornjaka je predvidena zaporna kazen do 18 dni.

Ta oblika tatvin se je najprej pojavila v Italiji in vse kaže, da je zanjo dala pobudo mafija.

Lisica zvita zver...

Ko izgine kakšna kokoš iz kurnika, kmet takoj krivi lisico in to že od zdavnaj. Če bi bolje raziskali krajo, bi verjetno ne obtožili samo lisice, zgodi se pač, da je brskala po kurniku «dvonoga» lisica, ali pa kakšna druga roparska žival. Lisicam zaradi njihove domnevne škodljivosti nastavljamo pasti in strupeno hrano, žival smo preganjali tudi zaradi kože, ki je bila svoj čas zelo «moderna». Vrsta pravljic se spleta na račun lisičine zvitosti in tatinske lakomnosti. V resnici so stvari drugačne od naše klasične predstave o «zvitorepki». Lisica je koristna žival, saj je prava «snažilka» gozdov. Večinoma napade majhne živali, kot so poljske miši ali pa bolne in šibke živali. To pomeni, da lisica bistveno pomaga pri nujnem procesu naravne selekcije in torej pri zdrževanju pravilnega ravnovesja med staležem divjadi. Ko so v Nemčiji zaradi stekline pobili ogromno lisic, je v kratkem času znatno padel stalež divjih zajcev, razpasle so se namreč številne bolezni ali pa so se rojevali slabotni zajci, ki niso bili sposobni za življenje, ti pa sta klasični posledici številčnega neravnovesja pri staležu divjadi.

Jasno je, da če je lisica hudo lačna, zavije tudi v vaški kurnik, večinoma pa si išče hrano v gozdu. Kjer lisic ni, bi jih morali kar naseliti, saj njihova koristnost odtehta nekaj zadavljenih kokoši. Lisice pa tudi ne gre obtožiti vsake morije, večkrat so hujše od lisice roparske mačke in sklatljeni psi. Skratka, zvitorepki je treba pustiti, da živi in se razvija. (am)

OB PRAZNOVANJU KRAJEVNE SKUPNOSTI V KOBARIDU

Gostovanje zbora «Fran Venturini» potekalo v prijateljskem vzdušju

Obisk na Vrsnem, rojstnem kraju S. Gregorčiča - V večernem kulturnem sporedu sodelovali tudi domači zbor in zbor «Loški glas» ter operna pevca Sonja Hočevarjeva in Ladko Korošec

Praznovanja krajevne skupnosti v Kobaridu so se pričela že prve dni prejšnjega tedna. V ta okvir pa so organizatorji vključili tudi srečanje med moškim zborom Loški glas iz Zagorja ob Savi, Kobariškim moškim zborom in zborom Fran Venturini od Domja. Že sama pot iz Trsta v Čedad in nato naprej ob poročju Soče do Kobarida je bila pisana in je s svojo hribovsko lepoto umirjala in sproščala občudovanje. Ko pa so nas sredi mesta prestregli naši gostitelji smo v preprosti prisrčnosti občutili mogočno vez prijateljstva, ki se je med obema zboroma sklenila že ob priliki revije Primorska poje prav v Kobaridu. Sledil je nato obisk na Vrsnem, kjer se je rodil Simon Gregorčič. Šli smo naravnost v pesnikovo hišo, skrbno in smiselno urejeno v muzej, z vsemi podrobnostmi, ki so bile značilne za tedanjo dobo in trdo življenje v hribovski vasici. V muzeju hranijo še nekaj oblačil Gregorčiča, med njegovimi portreti pa nam ni ušla pesnikova podoba, ki jo je s svinčnikom talentirano izrisal tedaj enajstletni Mačkoljan Mitja Zonta ob priliki nekega izleta na Vrsno pred sedmimi leti.

Zakuska v počitniškem domu na Vrsnem se je prilegla. Z velikim občudovanjem smo tudi zrli na Gregorčičevo pokrajino, ki je resnično vredna njegovih trajnih stvaritev, s tesnobo in spoštovanjem pa smo se ozirali na veličastni Krn, ki je prav tedaj blagovolil pogledati iz megle. Pred odhodom pa še obvezna pesem sredi vasi ob prisotnosti domačinov, ki so se ravno stekali z njiv in polj.

Medtem je v Kobarid prispel tudi Loški glas, ki je z zborom Venturini pobraten. Lahko si zamislimo, kakšno je bilo vzdušje, ko so si pobrateni pevci spet segli v roko.

Večerni uradni del je bil uraden samo po nazivu. V resnici je bilo to petje med prijatelji, s toplim in večkrat burnim odzivanjem občinstva, ki je s svojo zavzetostjo pomagalo uresničiti željo organizatorjev, da bi srečanje bilo resnično iskrena izmenjava med dobrimi znanci, ki so drug na drugega že močno navezani. Po uvodni pesmi domačega zbora je spregovorila Anica Klanjšček in povedala nekaj misli o pomenu praznika in o njegovi ukoreninjenosti v preteklost.

Nato pa je napovedovalka Dušanka Plesničar prikupno in mično navajala nastopajoče na oder. Zbor Fran Venturini se je sam predstavil s krajšim opisom kraja in ljudi. Trema jo je sicer pevcem zagodla pri uvodnih Borih, a pri ostalih pesmih je šel nastop zbora v pravi crescendo in na koncu poskočna makedonska «Ne sedi Djemo» je utrgala uglušujoč aplavz. Po čistosti izvajanja in po interpretaciji lahko ta nastop našega zbora uvrstimo med izrazito boljše.

Prava poslastica za občinstvo in nastopajoče je bilo petje gostov ljubljanske opere, sopranistke Sonje Hočevarjeve in basista Ladka Korošča. Na harmoniko ju je spremljal Milan Stante. Ladko Korošec je odbornik in bivši pevec Loškega glasu ter velik prijatelj zbora Fran Venturini, kakor je bil nekdaj velik prijatelj Venturinija samega. S Hočevarjevo sta zapela nekaj narodnih in opernih, skupaj pa arijo iz opere Don Pasquale. Nato je še sledil nastop pevcev iz Zagorja, s katerim je kot solist pel tudi Ladko Korošec. Pred zadnjo pesmijo so si gostje in gostitelji izmenjali darila. Peter Krmec, predsednik zbora od Domja, pa je imel še nagovor Kobaridčanom in pobratenemu zboru, katerima je podaril monografijo Slovenci v Italiji; nekaj besed je posvetil tudi Ladku Korošču, kateremu je izročil plaketo v zahvalo in spomin.

Pa še to: pri večerji, ko so pevci odložili uniforme je zgledalo, ko da so vsi člani ene same velike pevske družine, kajti pesem je sledila pesmi in pri vsaki mizi so neprenehoma zvenčali kozarci, na zdravje! Šele proti jutru se je nekdo spomnil, da je treba domov, da pa so v Italiji kazalci pomaknjeni za uro naprej, nikomur še na kraj pameti ni prišlo.

BORIS PANGERC

Dnevi odprtega gledališča v Pulju

V Pulju se je končala štiridnevna kulturna manifestacija «Dnevi odprtega gledališča», ki jo je organizirala občinska konferenca zveze socialistične mladine. Zagrebška gledališka skupina «Kugla glumište» je nastopila s predstavama «Plava zvijezda» in «Mimohodi», mladinska gledališka skupina iz Zrnova s Korčule se je predstavila z delom «Mi Kuneji», medtem ko je mladi amater Karlo Dujmović, delavec zagrebškega Končarja, nastopil s Pejakovićevima monodramama «Oj živote» in «Nema Bosne». Mladi igralci amaterji niso nastopili v običajnih gledaliških prostorih, temveč po delovnih kolektivih, po krajevnih skupnostih, enotah JLA ter v manjših krajih puljske občine. Na vseh predstavah je bil vstop prost.

Kako lahko nogometaš prežene zajca

Nekemu švicarskemu prvoligašu so oblasti prepovedale pregnati zajce, ki so se navzeli «neprijetnih» navad in kopljejo luknje prav na nogometnem igrišču. Lokalne oblasti so obvestile člane kluba, da nimajo pravice pobijati zajcev s plinom ali strupom. Edini dovoljeni ukrep proti «ljubiteljem nogometnega igrišča» je zakopavanje lukenj — dokler se ne bo pričela lovska sezona.

Zagrebški velesejem

Jesenski mednarodni zagrebški velesejem, ki bo od 14. do 23. septembra, bo v znaku 70-letnice uspešnega delovanja zagrebškega velesejma. Na njem bo sodelovalo 6.535 razstavljavcev iz 59 držav sveta in Jugoslavije. Tujih razstavljavcev bo 5.000, najnovejše dosežke pa bo predstavilo tudi 1.535 organizacij združenega dela iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, s čimer bo prikazana celotna jugoslovanska ponudba.

Na torkovi konferenci za tisk so med drugim dejali, da bo jesensko sejemsko manifestacijo najverjetneje odprl podpredsednik predsedstva SFRJ Lazar Koliševski. Letošnja pa pomeni tudi 20-letnico sodelovanja držav v razvoju na tej sejemski prireditvi. Države v razvoju so si prav ta sejem izbrale za kraj svojega prodora na mednarodno tržišče.

Naraščanje kriminala v Izraelu

Ne glede na številne akcije, ki opozarjajo na škodljivost kajenja je skupina neznancev s postaje v Jeruzalemu ukradla ameriško pošiljko 1.600.000 ameriških cigaret v vrednosti okrog 40 tisoč dolarjev. Tatovi so ponoči odpeljali kontejner, ki je prispel iz Združenih držav ter izginil neznano kam. Ta «dosežek», ki je brez dvoma delo hladnokrvnih in drznih tatov so njihovi «kolegi» iz Tel Aviva presegli že naslednjo noč. Iz dveh stanovanj v predmestju Tel Aviva so namreč odnesli več preprog, vrednih okrog 50 tisoč dolarjev. Pri tem se niso niti zmenili za speče stanovalce, ki so naslednje jutro začudeno strmeli v gole parkete. Predrznost tatov je vplivala tudi na javno mnenje, ki po rezultatih pravkar objavljene ankete izražata resno zaskrbljenost zaradi povečanega kriminala v Izraelu.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

PRAZNIK LOVCEV

Ob prvem Lovskem prazniku v Repnu so lovci tudi pokazali, da znajo kar dobro peti. Tu vidimo na sliki nastop moškega pevskega zbora iz Doberdoba

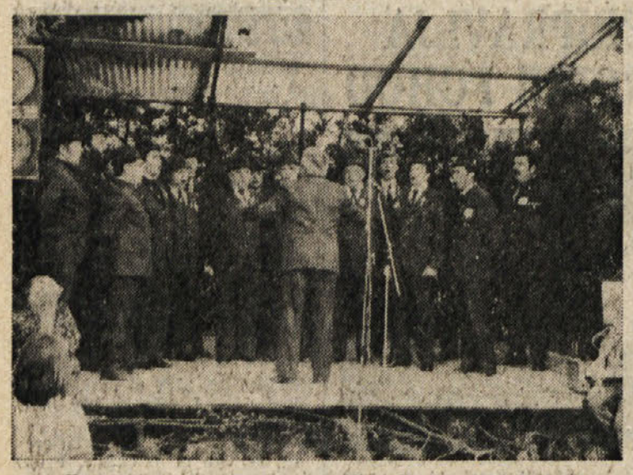

Kot gostje so na prazniku nastopili tudi pevci iz Dekanov

Na prireditvenem prostoru, kjer so delili lovski golaž, se je zbrala precejšnja množica, ki je z zanimanjem prisluhnila izvajanju pevcev

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Podvig, ki ste se mu odpovedali, se bo pokazal kot potreben. Razumevanje v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Pazite se pred nejasnimi situacijami. Srečni trenutki v čustvenem življenju.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Bodite v poslovnih odnosih bolj odločni. Ne dovolite, da bi koristi vplivale na srčne zadeve.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Izredna priložnost, ki jo skušajte izkoristiti. Preden izrečete kritiko, pometite pred lastnim pragom.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Pazite se pred ambicioznimi načrti. Preživeli boste srečen dan z ljubljeno osebo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Prišlo bo do uresničevanja vašega načrta. Vaš optimizem glede nekega čustvenega vprašanja je utemeljen.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Presenetil vas bo uspeh. Nesporazum ne bo trajal dolgo. Srečanje z neko osebo.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Ne izgubljajte poguma spričo nekega neuspeha. Ognite se nekaterim še nedozorelih pobudam.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Vse okoliščine so vam ugodne: skušajte jih izkoristiti. Pazite, da vam radosti ne ogrozijo ravnotežja.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Uspešen dan za ročne delavce. Pojasnjeni bodo nekateri vaši problemi.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2. Pazite, da ne bi z lahkomiselnostjo zapravili, kar ste pridobili. Otresite se pretiranega ponosa.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Dan bo ugoden za bistvene organizacijske uspehe. Šli boste na pot.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 - 18.15 Rim: Tenis Pokal Davis: ITALIA — V. BRITANIJA
13.30 DNEVNIK
18.15 Vsakdanja pravljica Zipijeva prevara
18.20 Ihtavi, simpatični Braccio di Ferro Srečanje v rugbyju, risanka
18.25 Luci per due ribalte, 2. del
19.20 Hopalong Cassidy, serijski film JUNAK WESTA, 1. del
20.00 DNEVNIK
20.40 Ping pong Primerjave med dogodki in aktualnimi problemi
21.20 Teleklub Knut Hamsun, začetek in konec: 2. LEDENA DOBA Režija: Peter Zadek Igrajo: O. E. Hasse, Ultrich Wildgruber, Hannelore Hoger in drugi Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.15 Otok Wrangel, dok. Program za mladino
18.15 Sezam, odpri se: predstava za najmlajše
18.45 Sara in Noè — risanka
18.50 DNEVNIK 2 — ŠPORT
19.10 Barbapapà — risanka
19.15 Moški v hiši : JUNAK BREZ MOČI, TV film Robin leži doma močno prehlajen: boji se, da ne bo mogel igrati na važni nogometni tekmi. Noče izgubiti izredne priložnosti, da bi zamenjal nogometaša Barryja, ki se trenutno slabo pocuti. Dolleti in zdravnik si prizadevajo, da bi mladenič pravočasno ozdravel. To jim tudi uspe, toda ko je vse nared za tekmo, tudi «nerazpoloženi» Barry je ozdravel. Robin gre vseeno na tekmo v Joevi in Crissyjini družbi in zgodi se, da res potrebujejo njegove pomoči. . .
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 La dama dei veleni 3. in zadnji del TV nanizanke
21.45 Delo proti življenju, 1. del
22.35 Parney Miller: GRAND HOTEL, TV film Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.55 - 16.00 TV v šoli
18.20 Poročila
18.25 Usoda nekega Charlieja
18.40 Raznašalci časopisov, otroška serija
19.10 Tri srca — Radenci '79, glasbena oddaja
20.15 Risanka
20.30 DNEVNIK
21.00 Slavnostna akademija
22.05 Junaki serijske filma: TOMA
22.55 DNEVNIK
23.10 Nočni kino: JAMES DEAN, film

Koper

20.35 ODPRTA MEJA
20.50 Stičišče
21.00 Risanke
21.30 DNEVNIK
21.30 FAZANOVO POPOLDNE Film Film je režiral Marijan Arhanić, igrajo: Rade Šerbedžija, Mile Rubčić, Mičo Kovač, Igor Galo in drugi.
23.00 Propagandna oddaja
23.15 Večerni nokturno: Jože Pohlen

Zagreb

18.45 Otroška oddaja
19.15 Dokumentarna reportaža
19.45 Od vsak za jutra raste dan
21.00 Slavnostna akademija
22.30 Junaki serijskega filma
23.35 Nočna premiera

ŠVICA

19.00 Pravljice o gozdu in o vili Amaliji
19.05 Mikeš v cirkusu
20.05 Potopljene razbitine
20.35 MOJ SIN COREY, TV film
21.45 Potovanje v italijanski jezik
23.10 DEKLE IZ CELICE ŠT. 83 TV film

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Glasba za dobro jutro; 8.05 Z novim dnem; 9.30 Na počitnicah; 10.05 Koncert sredi jutra; 11.35 Slovenski izvajalci lahke glasbe; 12.00 Rezervirano za . . .; Z glasbo po Južni Ameriki; 13.15 Letošnja «Primorska poje»; 14.10 Za prijetno popoldne; 14.45 Naši nepoznani znanci; 16.30 Rezervirano za . . .; 17.05 Skladatelji in izvajalci; 18.00 Kulturna kronika; 18.05 Kulturni prostor; 18.20 Glasbeni drobiž.

KOPER
(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 9.15 Vesela glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.15 Poje skupina Pepel in kri; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 Izbrani za vas; 15.00 Samoupravljalec; 15.10 Zborovsko petje; 15.33 Mini juke box; 16.00 Kultura in glasba; 16.10 Orkester Stan Freeman in popevkar Patrick Juvet; 16.55 Izletnik; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Crash; 18.32 Nepozabne melodije; 19.00 Plošče; 19.32 Piranski glasbeni večeri.

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.00, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 Prenos RL; 14.05 Jugoslovanska pop scena; 14.37 Primorska poje '79; 15.00 S polnimi jadri; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Prenos RL; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.15 Zabavna glasba; 17.30 Aktualna tema; 17.35 Svirac svira, kolo igra; od 18. ure dalje Prenos RL.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.20 Jutranje prebujanje; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Opera - kviz; 11.30 Slavni popevkarji; 12.03 - 13.15 Vi in jaz; 14.03 Jazz '79; 14.30 Poklici za Evropo; 15.03 Rally; 15.35 Popoldanska srečanja; 16.40 Protagonisti resne glasbe; 17.00 Sodobna dekleta; 17.30 Neanderthalska ženska; 18.00 Zasmehovana ženska; 18.30 Glasbena oddaja z Ornelo Vanoni; 19.30 Splošni poziv; 20.00 Sodnikove razsodbe; 20.35 Poletne noči; 21.03 Trije glasovi, trije stili; 21.30 Balet; 21.55 Glasbeno naključje; 23.00 Preden zaspiš, draga.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Nekega drugega dne; 9.20 Vprašanja Radiu 2; 9.32 Doktor Živago, 2. nad.; 10.12 Luna v vodnjaku; 11.32 Petdesetletniki; 12.45 Hit Parade; 13.40 Belle époque; 15.00 Radio 2 - Poletje; 15.30 Gospodarstvo; 16.00 Thrilling; 16.50 VIP; 17.55 Glasbeni program z Giannijem Morandijem; 18.40 Oddaja z Orestejem Lionellom; 20.00 Spazio X; 22.45 Soft music.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Glasbena pravljica, Obuti maček; 9.41 Naši umetniki mladim poslušalcem; 10.05 Z radiom na poti; 10.40 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za . . .; 13.10 Z orkestri in solisti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.00 Iz naših krajev; 14.30 Priporočajo vam . . .; 14.50 Človek in zdravje; 15.05 Klasična glasba; 15.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.30 Napotki za turiste; 16.35 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 18.; 19.00 Od arije do arije; 19.30 S knjižnega trga; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Štirje kovači; 21.00 Uganite, pa vam zaigramo . . .; 22.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 23.20 Glasbeni intermezzo; 23.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 00.05 Lirični utrinki.

Patronat KZ - INAC svetuje

Pri odmerjanju pokojnine se upoštevajo tri najvišje plače v zadnjem desetletju

Vpr.: *«Obračam se na vas za nasvet v zvezi z mojim položajem. Manjka mi le dobro leto do upokojitve (imela bom 55 let), vendar zaradi družinskih razlogov (moj oče je precej hudo bolan in ima le mene, da ga negujem) bi ne mogla več opravljati svoje službe, ali pa da najamem dve osebi, da mi pazita na očeta po osem ur dnevno. Sedaj me skrbi, kako bi ta prekinitev dela vplivala na mojo pokojnino. Kolikor mi je znano, likvidira IN PS pokojnino na osnovi plače zadnjih treh let in tako bi bila precej oškodovana, če bi za dobo enega leta, kot nameravam storiti, prekinila delovno razmerje. Kaj mi svetujete, kako naj rešim to svojo zadevo, da ne bi utrpela prevelike škode? Hvala lepa za vašo pozornost!»* M.U.

Od 1. maja 1968 pri splošnem obveznem zavarovanju INPS odmerjajo pokojninske zneske na osnovi prejemkov (pensione retributiva), medtem ko prejšnji sistem (contributivo) aplicirajo le za pokojnine in za dodatne pokojnine ter v primeru, da upokojencu pritiče višja pokojnina na osnovi prispevkov kot na osnovi prejemkov, kar pa je zelo redek slučaj. Izračun pokojnine na osnovi prejemkov poteka takole: izberemo tri najugodnejša leta zavarovanja (odgovarjajo najvišji plači) v razdobju zadnjih desetih letih in povprečje teh treh let predstavlja pokojninsko osnovo za celotno pokojninsko dobo. Na tej podlagi likvidira INPS maksimalno 80 odst. tega povprečja za skupno 40 let pokojninske dobe. Najvišja možna pokojninska osnova ne sme presegati «strehe» 12 milijonov 600.000 lir, tem prejemkom pa odgovarja najvišja možna pokojnina (80 odst. za 40 let) v višini 10.080.000 lir letno. Zelo verjetno to ni vaš slučaj.

Vaša bojazen, da bi s prekinitvijo rednega delovnega razmerja bistveno izgubila na pokojninskem znesku, ki vam ga bodo likvidirali ob dopolnitvi 55. leta starosti, je neutemeljena. Ni namreč res, da upoštevajo zadnja tri leta, temveč tri najugodnejša leta v zadnjem desetletju. Vas je morda zavedlo dejstvo, da so navadno prav zadnja tri leta tudi ekonomsko najugodnejša (višji periodični poviški, višja družinska doklada, nove delovne pogodbe), v vašem primeru pa zadnje leto se ne bi upoštevalo in dejansko bi na pokojnini ne utrpela velike škode. Pri izračunu triletnega povprečja bi namreč ne mogla šteti predvidenih poviškov, ki jih bo prinesla nova delovna pogodba in pa draginjske doklade, ki iz trimesečja v trimesečje občutno narašča. Vendar ta razlika bi bila res malenkostna in zato ne sme odločilno vplivati na vašo sedanjo odločitev.

POVRNITEV ZDRAVILSKIH STROŠKOV

Vpr.: *«Postavljam vam vprašanje, na katero si ne znam dati odgovora. Pred nekaj meseci smo se morali vsi kmetje vpisati v bolniške sezname pri INAM. Ko sem pred par dnevi šel k zdravniku, mi je predpisal zdravilo, ki ga moral v lekarni prav tako plačati kot doslej. Za povrnitev stroškov kam moram nesti odrezke: na INAM ali na kmečko blagajno?»* L.G.

Prva faza uvajanja zdravstvene reforme je predvidevala le vključitev tudi samostojnih delavcev v posebne upravne enote SAUB, ki delujejo pri INAM. Dejansko pa mora npr. kmečki zavarovanec še vedno sam poravnati račun za nakup zdravil, za povrnitev stroškov pa se morate obrniti kot doslej na kmečko bolniško blagajno, ki vam bo delovno povrnila potrošeni znesek.

NA SVETOVNIH ŠTUDENTSKIH IGRAH V CIUDAD MEXICU

SVETOVNI REKORD PIETRA MENNEE BO OSTAL ŠE DOLGO V ANALIH ITALIJANSKE ATLETIKE

Tudi Jugoslovani so prišli do prvih kolajn (v košarki in vaterpolu)

CIUDAD MEXICO — Predzadnji dan študentskih iger bo ostal še dolgo v analih italijanske atletike. Pri tem mislimo na svetovni rekord Pietra Mennee, ki ga je dosegel v finalnem teku na 200 metrov. Mennea je prišel na cilj s časom 19''72, s tem pa je zrušil svetovni rekord, ki je enajst let pripadal Smithu. Ta ga je postavil prav na istem stadionu, ob priliki mehiških olimpijskih iger, s časom 19''83.

Čeprav Mennea zaradi svojega obnašanja ni preveč priljubljen, pa mu je treba tudi priznati, da je istočasno zgleden in vesten športnik, kakršnih še posebno v Italiji pogrešamo. Da je Mennea pri opravljanju svoje dolžnosti tak, povedo rezultati sami, katere je dosegel na zadnjih atletskih mitingih in sedaj še na univerziadi. V kratkem je postavil nič manj kot tri nove rekorde: dva evropska in sedaj še svetovnega. Tak podvig seveda zahteva s strani atleta veliko telesno utrjenost, obenem pa tudi psihično trdnost, prav ti nista Mennei na univerziadi nikoli zmanjkali.

Rekord italijanskega sprinterja (poleg tega, da je razveselil vso Italijo) je obenem pripomogel, da so zadobile igre same večji odmev in zanimanje zanje.

Končno so prišle dobre vesti tudi s strani jugoslovanske reprezentance, ki sodeluje na teh igrah. V predzadnjem dnevu so prišli tudi «plavi» do prvih medalj. Osvojili so (po zaslugi košarkarjev) srebro, vaterpolisti pa so po zmagi nad Romunijo s 5:3 prišli do bronaste medalje. Tako v košarki, kot v vaterpolu pa so slavili Američani. Prav ti so v finalu premagali Jugoslovane precej gladko z rezultatom 88:70. «Plavim» torej ni uspelo v finalu premagati, kot v kvalifikacijah, «učiteljev košarke», ki so tako dokazali še enkrat, da so vsaj za sedaj neprekosljivi. Kljub temu zadnjemu spodrsljaju pa so se Jugoslovani na tem turnirju dobro odrezali, še posebno pa je s svojo igro zadovoljil center Knego. Prav on ima največ zaslug za jugoslovansko srebro.

Američani so, kot rečeno, osvojili zlato tudi v vaterpolu, ker so v zadnji tekmi premagali SZ z 8:6. Jugoslovani pa so premagali Romunijo. Ob koncu finalnega turnirja so se znašle, kar tri reprezentance, Jugoslavija, ZDA in SZ, z dvema zmagama in enim porazom, Romuni pa so bili trikrat premagani. V taki situaciji je odločala razlika v golih, v kateri so bili Američani najboljši, drugi so bili Sovjeti, tretji pa Jugoslovani.

LESTVICA

1. ZDA	3	2	0	1	16:14 4
2. SZ	3	2	0	1	19:18 4
3. Jugoslavija	3	2	0	1	15:14 4
4. Romunija	3	0	0	3	12:16 0

KOŠARKA

ZDA - Jugoslavija	88:70
Kuba - Mehika	71:67

LESTVICA

1. ZDA, 2. Jugoslavija, 3. Kuba, 4. Mehika, 5. Kanada, 6. Bulgarija.

NOGOMET

Mehika - Uragvaj	5:3
Romunija - Nizozemska	4:1

LESTVICA

1. Mehika, 2. Uragvaj, 3. Romunija, 4. Holandska.

ATLETIKA

Daljina — ženske

1. Stukan (SZ)	6,80 m
2. Anderson (ZDA)	6,67 m
3. Skačenko (SZ)	6,57 m

Krogla — ženske

1. Slupianek (NDR)	20,48 m
2. Knorscheudt (NDR)	20,36 m
3. Loghin (Rom.)	19,41 m

200 metrov — ženske

1. Koch (NDR)	21''91
2. Smallwood (VB)	22''70
3. Godard (VB)	22''76

200 metrov — moški

1. Mennea (It.) (nov svetovni rekord)	19''72
2. Dunecki (Pol.)	

400 m z ovirami

1. Schulting (Niz.)	48''44
2. Arhipenko (SZ)	48''80
3. Walker (ZDA)	48''88
4. Vasilijev (SZ)	49''44
5. Kopitar (Jug.)	49''55

Kladivo

1. Ploghaus (ZRN)	75.74 m
2. Huning (ZRN)	75,68 m
3. Sedik (SZ)	75,54 m

JADRANJE

NA REGATI V TRSTU

Uspešen nastop dveh članov Sirene

Preteklo soboto in nedeljo je bila v Tržaškem zalivu regata za novi razred «moth-europa» in za razrede 420, laser ter snipe.

V slednjem sta na jadrnici Barbanera 3 jadrala tudi člana Sirene Dario Starc in Romeo Ferfolja. Jadrala sta na željo funkcionarjev 9. cone, saj je jadrnica ena izmed redkih še obstoječih iz serije Barbanera, po kateri se regata tudi imenuje.

Seveda, nista mogla resneje konkurirati modernejšim, tehnično bolj izpopolnjenim plastičnim jadrnicam, kljub temu sta to težavo premostila z izkušenostjo «starih morskih volkov».

V soboto sta se uvrstila na 14., oz. 13. mesto, v nedeljo pa sta se bolj potrudila ter jima je uspelo uvrstiti se celo na 11. mesto, kar je bila tudi končna uvrstitev.

m.p.

NOGOMET

V mednarodnem prijateljskem nogometnem srečanju v Glasgowu je škotska igrala s Perujem neodločeno 1:1.

PRED PRIČETKOM OSMIH SREDOZEMSKIH IGER V SPLITU

BOGATA BERA MEDALJ ITALIJE IN JUGOSLAVIJE

Jutri v Splitu svečana otvoritev letošnjih iger

Slovesna otvoritev 8. SI bo jutri v Splitu. V naših preteklih prispevkih smo si nekoliko bolj podrobno ogledali glavne značilnosti tega tekmovanja ter najbolj zanimive razplete. Glede na to, da bo letošnji MIS rekorden v vseh pogledih, si bomo v našem današnjem prispevku ogledali število nastopajočih dežel, športnih panog ter bero kolajn treh najboljših držav.

1. igre — 1951
Aleksandrija (Egipt)

Nastopilo je 10 držav — Egipt, Francija, Italija, Jugoslavija, Libanon, Grčija, Monako, Sirija, Španija in Turčija.

Na sporedu so bile naslednje panoge — atletika, boks, dviganje uteži, gimnastika, košarka, nogomet, plavanje, rokoborba, sabljanje, skoki v vodo, streljanje, vaterpolo in veslanje — skupaj 13.

Največ medalj so osvojile: Italija 67 (27 zlatih, 23 srebrnih in 17 bronastih), Egipt 67 (20, 27, 20), Francija 48 (28, 14, 6), Jugoslavija 15 (3, 5, 7).

2. igre — 1955
Barcelona (Španija)

10 držav — Egipt, Francija, Grčija, Italija, Libanon, Malta, Monako, Sirija, Španija in Turčija.

19 panog — atletika, boks, dviganje uteži, gimnastika, košarka, nogomet, plavanje, rokoborba, sabljanje, skoki v vodo, streljanje, vaterpolo, veslanje, hokej na kotalkah in na travi, jadranje, kolesarstvo, konjeništvo in rugby.

Kolajne — Francija 105 (40, 32, 33), Italija 88 (33, 32, 23), Egipt 51 (12, 21, 18). Jugoslavija se ni udeležila SI.

3. igre — 1959
Bejrut (Libanon)

12 držav — Francija, Grčija, Italija, Jugoslavija, Libanon, Malta, Maroko, Monako, Španija, Tunizija, Turčija ter ZAR.

15 panog — atletika, boks, dviganje uteži, gimnastika, kolesarstvo, konjeniški šport, košarka, odbojka, nogomet, plavanje, rokoborba, streljanje, skoki v vodo, sabljanje in vaterpolo.

Kolajne — Francija 83 (31, 34, 18), ZAR 76 (24, 23, 29), Jugoslavija 36 (14, 10, 12). Omeniti velja, da je Jugoslavijo zastopalo samo 50 športnikov v 6 panogah (atletika, košarka, plavanje, rokoborba, streljanje, vaterpolo).

4. igre — 1963
Neapelj (Italija)

13 držav — Egipt, Francija, Grčija, Italija, Jugoslavija, Libanon, Malta, Maroko, Monako, Sirija, Španija, Tunizija in Turčija.

17 panog — atletika, boks, gimnastika, hokej na travi, jadranje, kolesarstvo, košarka, odbojka, nogomet, plavanje, rokoborba, sabljanje, skoki v vodo, streljanje, tenis, vaterpolo in veslanje.

Kolajne — Italija 70 (32, 21, 17), Francija 30 (8, 14, 8), Egipt 27 (5, 12, 10). Jugoslavija 22 (6, 9, 7). Tokrat je Jugoslavijo zastopalo 110 športnikov v enajstih panogah.

5. igre — 1967
Tunis (Tunizija)

12 držav — Alžirija, Francija, Grčija, Italija, Jugoslavija, Libanon, Malta, Monako, Španija, Tunizija in Turčija.

14 panog — atletika, boks, dviganje uteži, gimnastika, kolesarstvo, košarka, odbojka, nogomet, plavanje, rokoborba, rokomet, sabljanje, tenis in vaterpolo.

Kolajne — Italija 82 (34, 26, 22), Španija 50 (10, 14, 26), Jugoslavija 36 (15, 16, 5). V Tunis je Jugoslavija poslala 76 športnic in športnikov. Nastopali so v vseh panogah razen v dviganju uteži in nogometu.

6. igre — 1971
Smirna (Turčija)

15 držav — Alžirija, Egipt, Francija, Grčija, Italija, Jugoslavija, Libanon, Libija, Malta, Maroko, Sirija, Španija, Tunizija in Turčija.

17 panog — atletika, boks, dviganje uteži, gimnastika, jadranje, judo, kolesarstvo, košarka, odbojka, nogomet, plavanje, rokoborba, rokomet, sabljanje, skoki v vodo, streljanje, tenis in vaterpolo.

Kolajne — Italija 128 (51, 41, 36), Francija 79 (31, 25, 23), Španija 70 (14, 26, 30), Jugoslavija je na preteklih SI poslala v športno areno 167 člansko zastopstvo, ki je tekmovalo v vseh 18 panogah. Skupni iztržek je bil 64 medalj od katerih 24 zlatih, 17 srebrnih in 23 bronastih.

Upati je le, da bo končni izkupiček na domačem MIS občutno boljši, saj bo udeležba športnic in športnikov izredno številna, taka kot še nikoli doslej. Ker pa je število panog občutno večje, so možnosti še toliko bolj realne.

Naš dnevnik bo od jutri dalje prinašal posebna poročila z letošnjih sredozemskih iger, katera nam bo neposredno s prizorišča te velike športne manifestacije pošiljal naš posebni dopisnik Branko Laković.

KOŠARKA

NA KONTOVELU

Tudi v tretji tekmi zmaga ekipe iz Bosne

V predtekmi kadetov tesna zmaga Kamničanov nad gostitelji - Sloboda danes s Postalmobilijem

Vedno v okviru enotedenskega gostovanja Bosancev na Kontovelu sta bili predvčerajšnjim na kontovelskem odprtem igrišču dve prijateljski tekmi.

V predtekmi je kontovelska košarkarska ekipa igrala proti vrstnikom iz Kamnika.

KK Kamnik — Kontovel 84:82 (36:37)

KAMNIK: Lihtaršič 17, Renar 10, Kaupetič 2, Videc, Grman, Šerbelj 7, Zakrajšek, Bekrič 14, Konjar 6, Bergant 23.

KONTOVEL: Pupis, Ukmar 7, Robert Daneu 24, Milič 2, Velussi 24, Vassallo 14, Terčon 3, Štoka 2, Gulič, Čuk 4, Kojanec, Slavec, Davorin Daneu 2.

Tekma je bila zelo izenačena in celo tudi zanimiva. Poznala pa se je še neuigranost tako enih, kot drugih. Kontovelcem, ki so začeli priprave pred približno dvema tedoma, se pozna, da so doslej samo nabirali kondicijo. Storjenih je bilo namreč preveliko začetniških napak, kot na primer zgrešene podaje, koraki, netočnost pri zaključevanju. V zameno pa so zelo dobro streljali in tudi obrambo mož-moža so precej dobro izvajali.

Začelo se je v znamenju premoči domačih košarkarjev, ki so polnili koš kot za stavo. Povedli so kar s 14:2. Kamnik je tedaj pravočasno zbral potrebno koncentracijo in zaigral dosti bolj umirjeno ter preudarno. Prav s tako igro so gostje polagoma nadoknadili zaostanek, tako da so bili ob koncu polčasa le za dve točki «krajši» od Kontovelcev.

V začetku drugega polčasa domačini niso ponovili odlične igre iz prvega dela, gostje pa so prevzeli pobudo v svoje roke in so prešli tako tudi prvič v vodstvo V 26. minuti so vodili s kar osmimi koši prednosti (55:47). Dve minuti kasneje pa je moral zapustiti igrišče zaradi pete osebne napake Robert Daneu, ki je steber ekipe. Vse je že izgledalo, da bodo Kontovelci doživeli pravi polom. Fantje pa so reagirali zelo pogumno in z vso vnemo so se podali v zasledovanje gostov. Tik pred koncem jim je uspelo nasprotnika celo ujeti in naše prehiteti za tri točke (80:77). Škoda, da so prav v teh odločilnih minutah omagali, tako da so predstavniki iz Kamnika lahko slavili končno zmago.

Takoj za to je bila članska tekma Slobode - Kamnik.

Sloboda (Tuzla) — Kamnik 100:71 (48:34)

SLOBODA: Zec 19, Pavić 19, Žižić 4, Beravs 21, Gračić 16, Mitrović 9, Korajkić 2, Husarić 3, Talijan, Nurkanović 3, Marković 12.

KAMNIK: Jože Zagorc 12, Lah 4, Ferbežer 2, Kotnik 16, Trobentar 4, Kajnih 1, Novačič 16, Juhant 4, Tomo Zagorc 2, Mikuš 10, Peček, Košir.

SODNIK: Pittana

Tudi v tretji tekmi na Kontovelu so košarkarji iz Tuzle s precejšnjo lahkoto zmagali. To pa ne predstavlja nobenega presenečenja saj so doslej igrali samo proti takim nasprotnikom, ki igrajo v nižjih prvenstvenih ligah. Kljub temu pa bodo imeli Bosanci že danes priložnost, da pokažejo svojo realno moč, ko bodo v Pordenonu igrali z italijanskim prvoligašem Postalmobili.

Kot rečeno niti Kamnik ni bil dorasel Slobodi. Igralci tega moštva so namreč zelo hitri, obenem pa igrajo zelo agresivno obrambo, ki je nedvomno njihova najboljša udarna moč. To so okusili tudi košarkarji Kamnika, saj so predvsem zaradi velikega števila izgubljenih žog že v deveti minuti zaostajali za 18 košev (24:6). Nato pa so le našli pravi tempo in način igre, tako da so tudi ob koncu tekme odnesli poraz v častnih mejah. Pri Slobodi je Beravs tudi tokrat pokazal svoje prvoligaško znanje, poleg njega pa je presenetil tudi Zec.

Sloboda je sinoči v Trstu v prijateljski tekmi premagala Don Bosco s 146:88 (75:51).

OBVESTILO

TPK SIRENA prireja jutri, 15. avgusta, s pričetkom ob 14. uri na novem sedežu na barkovljanski obali

KLUBSKI POPOLDAN

z ribami in domačo kapljico. Ob 12. uri pričetek

1. KLUBSKE REGATE

v razredu optimist, z mednarodno udeležbo. V primeru slabega vremena se obe manifestaciji preneseta na nedeljo, 16. t.m.

KOŠARKA

PRIPRAVE NAŠIH DRUŠTEV

SISTEMATIČNO DELO PRI BORU

Trenutno vodi treninge pri tem našem društvu devet trenerjev

V zečetku tega meseca so vse Borove ekipe pričele redno trenirati. Udeležba v prvih dneh je bila včasih pomanjkljiva, to pa predvsem pri mladinskih ekipah: več košarkarjev je namreč bilo zaposlenih z izpiti, nekateri pa so še izkoristili zadnje dneve počitnic. No, s pričetkom šole pa se pričenjajo vrste Borovih igralcev spet širiti, tako da trenerji že lahko pričenjajo s sistematičnim delom.

Prva Borova ekipa, ki jo letos trenira Franco Perco in Renato Štokelj, je pričela s pripravami že 21 avgusta na Poljskem, kjer so bili borovci gostje prvoligaškega kluba Zaglebie iz Sosnowieca. Sedaj trenirajo vsak dan na stadionu «1. maj», z udeležbo in resnostjo pri delu pa sta trenerja dokaj zadovoljna. S tem v zvezi nam je trener Perko dejal: «Letos smo, bodisi kar se tiče prisotnosti na treningih, bodisi kar se tiče same stopnje kondicije (predvsem pri nekaterih igralcih) mnogo na boljšem kot lansko leto. Edini problem so tisti igralci, ki služijo vojaški rok in še niso mogli redno trenirati.»

Naj dodamo še, da borovci še ne vedo, v katerem prvenstvu bodo nastopali. Po preureditvi C lige v C-1 in C-2 je namreč ostalo nekaj mest prostih tudi v D ligi. Po zadnjih vesteh naj bi v vsej Italiji avtomatično napredovalo 12 ekip, ostale, ki so vložile prošnjo, pa bodo pripuščene le v primeru odpovedi kake druge ekipe. Bor je zaenkrat vložil prošnjo, v kratkem pa bi morali zvedeti, kaj je odločila košarkarska zveza. Od te odločitve so odvisni tudi cilji, ki si jih bodo borovci zastavili v bodočem prvenstvu, kot je poudaril tudi Perko: «Če bomo napredovali v D ligo, bo seveda naš glavni cilj obstanek med četrtoligaši. V primeru pa, da bi ostali v promocijskem prvenstvu, se bomo borili za prestop v višjo ligo. Lansko leto si tega cilja eksplicitno nismo postavili, to pa je po mojem mnenju tudi eden od vzrokov, da se nismo uvrstili višje od četrtega mesta, kar je bilo prav gotovo v naših močeh.»

Od ostalih ekip zaenkrat mladinci trenirajo s prvo ekipo, kmalu pa bodo začeli s samostojnimi treningi pod vodstvom Jureta Krečiča; kadeti trenirajo pod vodstvom Branka Lokoviča in Karla Ražma, naraščajniki pod vodstvom Štefana Pegana in Marka Oblaka, dečki pod vodstvom Marka Mesesnela, ekipa propaganda pa pod vodstvom Igorja Cancianija.

Letos bo imel torej Bor svoje predstavnike v vseh mladinskih kategorijah. Največ težav je zaenkrat pri naraščajnikih (letnik 1965), to je pri ekipi, ki bo letos sestavljena popolnoma na novo. Fantov, ki obiskujejo treninge, še ni veliko, zato pa poziva Borovo vodstvo vse fante, ki bi želeli pričeti s košarko, naj se prijavijo na stadionu «1. maj» ob ponedeljkih, sredah ali petkih ob 18.30.

Marko

NOGOMET

V MLADINSKIH LIGAH

Letos enajst slovenskih ekip

Najštevilnejše zastopstvo bo imel Breg, ki bo nastopal v štirih mladinskih prvenstvih

Tudi za mladinske ekipe na Tržaškem je počitnic konec. Letos se je namreč vpisalo v mladinska prvenstva rekordno število ekip. Kar 102 tržaški ekipi bosta torej letos igrali v raznih nogometnih prvenstvih. V prvenstvu kadetov nastopa kar 15 enajsteric. To prvenstvo se bo pričelo že jutri. Med slovenskimi ekipami igra letos v tem prvenstvu le Breg, ki se bo jutri pomeril pred domačim občinstvom z ekipo Opicine.

V nedeljo, 16. septembra pa starta prvenstvo naraščajnikov in najmlajših. To prvenstvo je razdeljeno v A in B skupino. Skupno nastopa kar 24 ekip. Vsaka skupina je razdeljena na dvajset podskupin. V A skupini igra trebenski Primorec, v B skupini pa imamo kar tri slovenske predstavnike in sicer Breg, Vesno in Zarjo.

V nedeljo bo v tem prvenstvu v B skupini na sporedu že prvi slovenski derbi med Zarjo in Bregom. Vesna bo igrala v gosteh s tržaško ekipo San Vito, Primorec pa se bo doma pomeril z enajsterico Domia. Tudi v prvenstvu najmlajših so ekipe razdeljene na dve skupini, vsaka po 12 ekip. V A skupini ne igra nobena slovenska enajsterica, v drugi skupini pa nastopa med slovenskimi ekipami le Kras. V nedeljo bodo Kraševci odigrali svojo prvo prvenstveno tekmo na domačih tleh z Opicino-Supercaffè.

Prvenstvo začetnikov se bo začelo šele 30. septembra, cicibanov pa v soboto 29. septembra.

Med začetniki nastopa v A skupini proseško Primorje, v B skupini pa Breg. Skupno nastopa v tem prvenstvu kar 28 moštev.

Tudi pri cicibanih imajo dve skupini, v vsaki je po 15 ekip. V prvo skupino je bila vključena A ekipa Brega, v drugo skupino pa Primorje in B ekipa Brega. Brežani nastopajo v prvenstvu cicibanov torej z dvema ekipama. B ekipa Brega nastopa v svoji skupini izven lestvice.

Novost predstavlja enajsterica Primorja, ki bo letos prvič v svoji zgodovini nastopala v deželnem prvenstvu najmlajših. To prvenstvo starta šele 7. oktobra, ko bodo Prosečani odigrali prvo prvenstveno tekmo v gosteh in sicer v Manzanu proti domači enajsterici.

Med slovenskimi ekipami ima Breg največ predstavnikov v raznih prvenstvih. Brežani bodo namreč nastopali v letošnji sezoni v prvenstvu kadetov, naraščajnikov, začetnikov in cicibanov, sledi Primorje, ki bo letos igralo v deželnem prvenstvu najmlajših, začetnikov in cicibanov. Vesna, Zarja in Primorec bodo igrali le v prvenstvu naraščajnikov, Kras pa samo z najmlajšimi.

V raznih mladinskih ligah bodo v prvem kolu odigrali te tekme:

KADETI
15. 9. 79

S. Marco - Zaule
Fortitudo - Rosandra
S. Giovanni - Edera
Costalunga - Roianese
Opicina Supercaffè - Stock
Libertas - Edile Adriatica
Breg - Opicina
Počiva Chiarbola

NARAŠČAJNIKI
16. 9. 79

Chiarbola - Esperia Sv. Ivan
Portuale - Zaule
Muggesana - Stock
Cave - Fortitudo
Primorec - Domio
Roianese - Campanelle

ZAČETNIKI
A SKUPINA
30. 9. 79

Primorje - Costalunga
Muggesana B - Chiarbola A
S. Andrea A - Soncini B
S. Vito - Giarizzole
Ponziana A - Opicina Supercaffè
Campanelle - Fortitudo
Libertas - CGS

B SKUPINA
30. 9. 79

Portuale - Rosandra
Muggesana A - Chiarbola B
S. Andrea B - Soncini A
S. Giovanni - Esperia Sv. Ivan
Ponziana B - Zaule
S. Luigi FY - Inter Sv. Sergij
Breg - Domio

NAJMLAJŠI
DEŽELNO PRVENSTVO
7. 10. 79

Ronchi - Triestina
Donatello - San Giovanni
Monfalcone - Sangiorgina
Manzanese - Primorje
Chiarbola - Muggesana

TRŽAŠKO PRVENSTVO
16. 9. 79

S. Luigi for you - Giarizzole
Portuale - CGS
Kras - Opicina Supercaffè
Roianese - Fortitudo
S. Andrea - Domio
Libertas - Triestina

CICIBANI
A SKUPINA
29. 9. 79

Muggesana - Inter SS
Portuale - Breg A
Domio - Chiarbola A
Ponziana B - Soncini B
Campanelle - Giarizzole
Rosandra - Zaule B
Počiva: Fortitudo A

B SKUPINA
29. 9. 79

Muggesana B - S. Andrea
CGS - Breg B
Fulgor - Chiarbola B
Ponziana A - Soncini A
Opicina - Esperia Sv. Ivan
Primorje - Zaule A
Počiva: Fortitudo B

H. V.

Tudi naše enajsterice v amaterskih ligah bodo v kratkem začele s svojimi prvenstvi in našim ljubiteljem nogometa se spet obeta lep športni užitek

V okviru evropskega nogometnega prvenstva «espoirs» je v Odesi SZ premagala Grčijo z 2:0.

NOGOMET

TURNIR PRIJATELJSTVA

V nedeljo finale

V Doberdobu bo v nedeljo finalni del letošnjega nogometnega Turnirja prijateljstva, na katerem nastopajo dve ekipi iz zamejstva ter dve z onstran meje. Kot smo o tem že poročali, sta v kvalifikacijskih srečanjih enajsterici iz Slovenije premagali naše igralce. Vodice iz Šempasa so namreč premagale Sovodnje s 4:3, Renče pa Doberdobce s 5:3.

V nedeljo bodo torej za 3. mesto igrali Sovodenjci in Doberdobci (tekma se bo pričela ob 15. uri), za 1. mesto pa Vodice in Renče (ob 17. uri).

Obmejni nogometni pokal prijateljstva

V drugem kolu tega turnirja sta se v Biljah pomerili ekipi mirenske Adrije in Sovodenj. Zmagali so Mirenci z rezultatom 5:2 (2:0). Turnir se bo nadaljeval v sredo, 19. septembra, v Biljah. Igrali bosta ekipi Vozil in Bilj, za določitev drugega finalista.

Finalne tekme pa bodo v petek, 21. septembra, ob 19.00 za 3. in 4. mesto. Igrali bosta ekipi Sovodenj in poraženci iz tekme Vozila - Bilje. Sledila bo ob 21.00 tekma za 1. in 2. mesto med Adrijo in zmagovalcem tekme Vozila - Bilje.

KOLESARSTVO

Tour bodočnosti

VAL D'ISERE — Na mednarodni kolesarski dirki «Tour bodočnosti» je bil danes na 153 km dolgi progi končni vrsti red tak:

1. Kačirin (SZ)	4.44'02" p.h. 32,425 km na uro
2. Nevens (Bel.)	4.47'37"
3. Gusseinov (SZ)	isti čas
4. Delgado (Šp.)	4.47'43"
5. L. Teixeira (Por.)	
6. Morozov (SZ)	
7. Cattaneo (Švi.)	
8. Krawczyk (Pol.)	
9. Suhoručenkov (SZ)	
10. Wilmann (Nor.)	
14. Clivati (It.)	4.48'25"
17. Lanzoni (It.)	
18. Testolin (It.)	

SKUPNA LESTVICA

1. Suhoručenkov (SZ)	34.38'41"
2. Gusseinov (SZ)	34.44'59"
3. Kačirin (SZ)	34.45'24"
4. Wilmann (Nor.)	34.46'20"
5. Nevens (Bel.)	34.47'15"
6. Morozov (SZ)	34.47'20"
7. Clivati (It.)	34.48'12"
8. Krawczyk (Pol.)	34.49'36"
9. Bodier (Fra.)	34.52'26"
10. Lang (Pol.)	34.52'34"

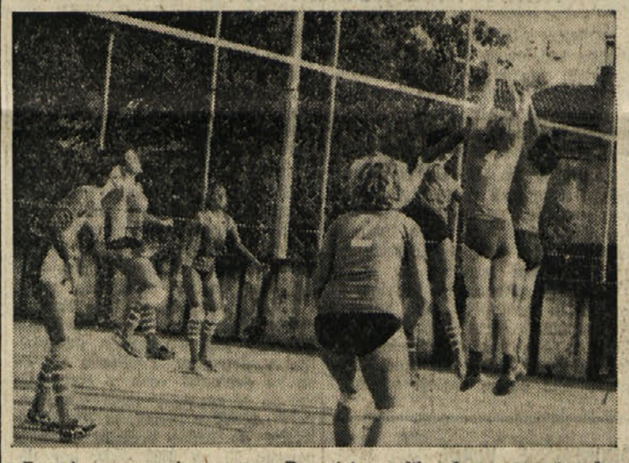

Borovke so s svojo zmago v Bazovici potrdile, da so trenutno še vedno najboljša zamejska ženska odbojkarska šesterka

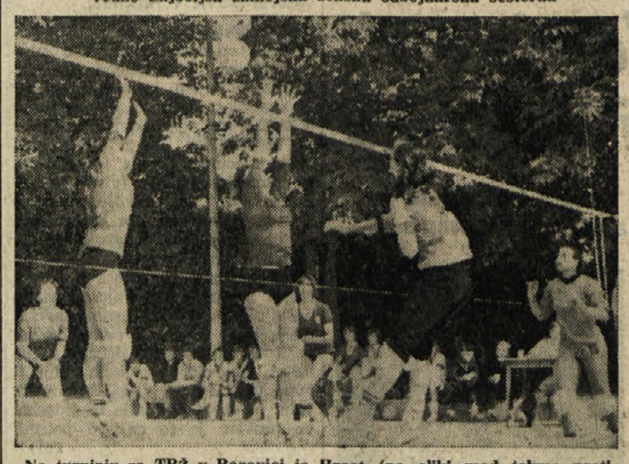

Na turnirju za TBŽ v Bazovici je Hrast (na sliki med tekmo proti Slogi) s svojo igro prijetno presenetil

OBVESTILO

SPK Čupa iz Sesljana sporoča, da bodo jesenske društvene in open

REGATE

v nedeljo, 16. septembra, v Sesljanskem zalivu.

Vpisovanje na društvenem prostoru od 8. do 9. ure. Starti so predvideni ob 10. uri. Regate bodo po olimpijskem sistemu, za jadrnice optimist, za manjše jadrnice in kabinate.

Vabljeni vsi jadralci, da se regat polnoštevilno udeležijo.

KOLESARSTVO

V NEDELJO V NABREŽINI

Dirka za dvojice na kronometer

V nedeljo bo na sporedu v tržaški okolici 10. kolesarska dirka po Krasu na kronometer za dvojice. Nastopijo lahko tekmovalci vseh kategorij in sicer po pravilniku, ki ga je sestavilo kolesarsko društvo Gentlemen iz Trsta:

Start dirke bo pri dveh stebrih na meji med Nabrežino in Križem, proga pa bo nato vodila na Prosek, v Gabrovec, mimo Bajte skozi cestno križišče pri Šempolaju in nato na cilj, ki bo na istem mestu kot start.

Proga bo skupno merila 25 km.

Tekmovanja se bodo lahko udeležile tudi dvojice, ki bodo sestavljene po posebnem ključu (kot n.pr. ženske dvojice, tiste, ki bodo presegle 100 let starosti, družinski pari, otroci itd.).

Vsi tekmovalci bodo obvezno morali imeti zaščitno čela

Med najboljše bodo organizatorji razdelili številne nagrade.

Vpisovanje bo v nabrežinski gostilni pri «Pri Silvestru» v nedeljo, od 8. do 9. ure.

TENIS

DAVISOV POKAL

ITALIJANI DANES PROTI BRITANCEM

Italijanske barve bodo branili Panatta, Bertolucci in Barazzutti

RIM — Danes se bo v italijanski prestolnici začelo mednarodno teniško srečanje med Italijo in Veliko Britanijo, veljavno za Davisov pokal.

Včerajšnje žrebanje nasprotnikov je dalo tak izid:

PRVI DAN

POSAMEZNIKI
Panatta - Mottram
John Lloyd - Barazzutti

DRUGI DAN

DVOJICE
Panata in Bertolucci — Cox in David Lloyd

TRETJI DAN

POSAMEZNIKI
Panatta - John Lloyd
Barazzutti - Mottram

NOGOMET

V Dublinu je igrala v tekmi nogometnih reprezentanc pod 21 letom starosti izenačila s Poljsko 1:1.

OBVESTILO

Športno društvo Sokol obvešča, da bo sestanek druge ženske odbojkarske ekipe (letnik 1961 in mlajše) danes, 14. t.m., ob 17.00 v društvenih prostorih v Nabrežini.

* * *

ŠZ Bor

sporoča, da bo seja glavnega odbora danes, 14. t.m., ob 19.30 na stadionu «1. maj».

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačana celotna 32.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 14. septembra 1979

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad., telefon 22207
Oglasi Ob delovnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600 osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Z DESETEGA SVETOVNEGA KONGRESA O PETROLEJU

Mednarodno sodelovanje je pogoj za premostitev energetske krize

Ostre kritike razsipnosti ZDA na škodo razvoja šibkejših držav - Nova najdišča AGIP v Padski nižini

BUKAREŠTA — Na desetem svetovnem kongresu o petroleju, ki se je začel v nedeljo v romunskem glavnem mestu, se čedalje bolj utrjuje usmeritev, ki se odraža tudi v poročilih mednarodno priznanih strokovnjakov, da je treba preiti od strogo tehničnih razglabljanj k stvarnim dejanjem. Na vseh zasedanjih po delovnih skupinah in na okroglih mizah, ki obravnavajo vprašanja energetske krize z različnih gledišč, ne manjka očitnih kritik o političnih odgovornostih vlad, tako za sedanji položaj, kot za verjetna bodoča trenja, ki bodo nastopila, če ne bo svetovnih energetski primanjkljaj odpravljen na osnovi mednarodnega sodelovanja.

Pri opazovalcih je sicer upravičena določena opreznost, preden vzamejo za sveto resnico prav vse trditve nastopajočih izvedencev, ki so zvečine funkcionarji mednarodnih petrolejskih družb, te pa začuda niso predmet nobene kritike, kot da ni res, da nosijo prav one bržkone največji del krivde za sedanjo petrolejsko krizo. Ni pa vsekakor mogoče oporekati znanstveni utemeljenosti njihovih diagnoz o razpoložljivih energetskih virih, o pretirani porabi in o tehničnih sredstvih za premostitev sedanje krize.

Po ocenah strokovnjakov se razvite države niso ničesar naučile od prve krize iz leta 1973 in tudi sedaj načrtujejo gospodarski razvoj, kot da ni treba varčevati s petrolejem, ki ga bo do konca stoletja čedalje manj in bo vedno dražji. Glede alternativnih energetskih virov je pa mnogo več besed kot dejanj, tako glede uporabe premoga, kot glede jedrske energije, za katero je treba najprej javno mnenje pomiriti v zvezi z varnostjo naprav.

Mnogo kritik in obsojanja gre na račun razsipnosti ZDA, ki uvažajo tretjino vsega razpoložljivega petroleja, na škodo razvojnih možnosti gospodarsko šibkejših držav. Med kongresom je romunski minister za kemično industrijo Stoica poudaril v intervjuju, da je treba okrepiti raziskave in izkoriščanje drugih virov energije, saj bo moral delež nafte do konca stoletja pasti od sedanjih 60 na okrog 30 odstotkov.

Med raznimi poročili o novih najdiščih, sta bili deležni posebne pozornosti vesti o velikem naftnem polju pod morjem od obalah Labradorja v Kanadi (ki naj bi vsebovalo 3 milijarde ton nafte in 9 milijard kub. m plina), ter o novih črpanjih italijanske državne družbe AGIP v Padski nižini, kjer so v globini več kot 5.800 metrov našli najmanj 40 milijonov ton nafte in okrog 5 milijard kub. m plina, ki uhaja pod pritiskom več kot 1.000 atmosfer. Dela desetega svetovnega kongresa o petroleju se bodo zaključila danes. (lv)

RIM — Med «desaparecidos», ki so izginili v Argentini je tudi 500 italijanskih državljanov. Hudo zaskrbljenost za njihovo usodo je na srečanju s podtajnikom za zunanje zadeve Santuzem izrazila federacija CGIL - CISL - UIL, ki je zahtevala od italijanske vlade, da se odločno zavzame pri komisiji za človekove pravice, ki je sedaj v Argentini.

Ustanovljeno združenje davčnih utajevalcev?

RIM — V vsaki družbeni skupnosti, naj bo državna ureditev kakršna koli, velja načelo, da mora vsak njen član prispevati po lastni možnosti in sposobnosti k skupni blaginji. In to še res dogaja tudi v naši družbi, kot prav dobro vedo vsi podrejeni delavci brez izjeme, ki jim že na mesečnih plačah vnaprej odtegujejo davke, s katerimi se vzdržujejo šole, ceste, železnice itd. Slabše poznajo to pravilo druge dohodkovne kategorije, če naj sodimo po neverjetno skromnih davčnih prijavah zdravnikov, odvetnikov, trgovcev in podobnih.

So pa tudi ljudje, ki si sploh ne delajo takih skrbi. Gre za v Italiji rojene stalno bivajoče in delujoče (z mastnimi zaslužki) ljudi, ki so si priskrbeli državljanstvo kake blagohotne tuje države, da jim ni treba plačevati nobenih davkov. Združili so se celo, kot izhaja iz preiskave milanske občine, v «Zvezo bivajočih v tujini». Postavlja se vprašanje, če ne gre bolj za zvezo davčnih utajevalcev, zaradi česar so senatorji KPI vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo strogo preiskavo o dejavnosti tega združenja in njegovih članov.

ENO LETO PO ARETACIJI V MILANU

Obtožnica proti Alunniju in voditeljem «Prime linee»

Med osumljenci tudi Dante Forni, ki še vedno trdi, da je nedolžen

MILAN — Točno eno leto po aretaciji domnevnega vodje prevratniške organizacije «Prima linea» Corrada Alunnija je milanski preiskovalni sodnik Guido Galli sestavil obtožnico proti Alunniju in drugim 16 osebam, ki so obtožene združevanja v kriminalne namene in ustanavljanja oboroženih tolp, ki so se pojavile pod najrazličnejšimi siglami (Squadre armate proletarie, Unità territoriali comuniste, Reparti comunisti d'attacco, Brigate comuniste, Nuclei comunisti).

Corrado Alunni in drugi glavni osumljenci so obtoženi tudi ustanavljanja skladišč orožja in eksploziva, seznanjanja s terorističnimi metodami, sestavljanja podrobnih kartotek s podatki o politikih, industrijcih, časnikarjih, sodnikih in o karabinjerskih in policijskih agentih. S tem pa ni še konec obtožnice, saj so po mnenju preiskovalnega sodnika navajali tudi cilje terorističnih napadov in si lastili odgovornost za te napade.

Gallijeva obtožnica vsebuje tudi kratke opise osebnosti glavnih obtožencev. O Corradu Alunniju trdi, da je «karizmatični vodja tolpe». Preiskovalnega sodnika ne zanima točna Alunnijeva «funkcija», saj je za obtožbo dovolj gradivo, ki so ga odkrili med preiskavo v obeh brlogih tolpe, v Ul. Negroli in Ul. Melzo. Zapisniki naj bi neizpodbitno dokazovali Alunnijevo vodilno vlogo v vrhovih organizacije «Prima linea».

Proces bo bržkone pred milanskim sodiščem prihodnjo pomlad. Med obtoženci je tudi 28-letni geometer iz Bologne Dante Forni, ki je že bil obsojen na pet let zapora, ker so v njegovi garsonjeri preiskovalci odkrili skrinjo z orožjem, eksplozivom in dokumenti organizacije «Prima linea». Dante Forni je vedno trdil, da skrinja ni bila njegova, da nasprotuje terorizmu, da je po odkritju skrinje sodeloval s preiskovalci in se ni proglasil, kot je to običaj za «političnega jetnika». Včeraj je naslovil na vse italijanske časopise odprto pismo, v katerem med drugim navaja, da so ga oblasti zaradi njegove lojalnosti «nagradile» z zaporom, v njem pa živi z nenehnim strahom, da bodo drugi «politični» jetniki z njim obračunali. Kot odpadnika in izdajalca so ga že pretepli v zaporu v kraju Porto Azzurro. Oblasti pa niso poiskale njegovih napadalcev in napovedujejo, da bodo Fornija premestili v Matero, kar pomeni, da bo še bolj oddaljen od svojcev, ki so iz Bologne.

V svojem odprtem pismu je Forni zarisal tudi svoje politično življenje od članstva pri «Potere operaio» do izstopa in vpisa v PSI. Na koncu pa je ponovno poudaril, da ni mogoče nekomu dati pečata terorista, če so v stanovanju, ki ga je rabilo več oseb našli skrinjo z orožjem, eksplozivom in dokumenti. (voc)

OLBIA — Britanski inženir Rolf Schild, ki so ga z njegovo ženo Daphne in hčerko Annabell ugrabili 21. avgusta in izpustili 5. septembra, se je včeraj vrnil na Sardinijo.

Preiskovalci ugotovili s katerim orožjem je bil ubit Guido Rossa

GENOVA — Iz dosedanje preiskave je sodstvo ugotovilo, da so sindikalista genovskega obrata Italsider Guida Rossa ubila dva brigadista: eden iz Genove, drugi pa iz Turina. To so ugotovili na podlagi balističnih izvidov. V Guida Rossa je brigadist iz Genove streljal z istim orožjem, s katerim so ranili v noge upravnega tajnika KD v Genovi Gian Carla Dagnina, brigadist iz Turina pa je streljal z orožjem, s katerim so ubili policijskega komisarja Antonia Esposita, bivšega načelnika ligurskega protiterorističnega oddelka.

V JUŽNEM KITAJSKEM MORJU

Ameriška vojna ladja rešila skupino vietnamskih beguncev

Po informacijah filipinskih funkcionarjev je doslej pri brodolomih krhkih ladij izgubilo življenje že približno pol milijona indokitajskih beguncev

MANILA — Križarka severnoameriške vojne mornarice «Jouett» se je vrnila v svojo bazo na Filipinskih otokih s 116 vietnamskimi begunci na krovu, med katerimi jih je 27 preživelo tri tedne na morju in so bili brez vode, brez hrane ter seveda popolnoma izčrpani. Ameriški viri poročajo, da je begunce opazila neka sovjetska ladja, a jih ni vzela na krov in jih je prepustila usodi.

Križarka «Jouett» je prispela v pristanišče Subic bay v sreda ponoči. Begunce so takoj prepeljali v taborišče ameriških «marinsov», kjer so že prej namestili 450 vietnamskih beguncev, štiri pa so jih odpeljali v bolnišnico, ker je njihovo zdravstveno stanje zelo resno.

Begunce je opazilo ameriško izvidniško letalo. Pilot je s padalom odvrgel radijski oddajnik z navodili v vietnamskem jeziku, s tem pa so begunci vzpostavili stik z ameriško ladjo. Na krovu vietnamske ladje je bilo 27 beguncev, med temi 5 žensk in šest otrok. Vsi so bili zelo izčrpani.

Preostalih 89 beguncev je križarka rešila v prejšnjih dneh, prav tako v južnovietnamskem morju. Odkar je 21. julija letos predsednik Carter izdal povelje ameriški mornarici, naj rešuje begunce, so rešili 625 oseb.

V Singapuru pa je pristala japonska tovorna ladja «Blue Matsuyama», ki je rešila 10 vietnamskih beguncev. Vse to so sporočili funkcionarji OZN, ki so tudi opisali reševalno akcijo. Čoln z desetimi begunci je opazilo ameriško izvidniško letalo, ki je nato vodilo ladjo do krhkega čolna. Z japonske ambasade v Singapuru pa so sporočili, da bodo begunce sprejeli na Japonsko, če jih ne bo sprejela nobena druga država.

V zvezi z vietnamskimi begunci je treba tudi povedati, da so se kitajske oblasti prvič obrnile na OZN in zaprosile za podporo te organizacije, ki naj bi jo črpali iz posebnega sklada za begunce. Vest je v Ženevi sporočil komisar OZN za vprašanje beguncev Alexander Casella, ki je tudi dodal, da zaenkrat še ni mogoče določiti vsote, ki bo potrebna za to pomoč, vsekakor pa naj bi šlo za manjšo vsoto.

Od začetka leta 1978 je Kitajska sprejela 250 tisoč kitajskih beguncev. Sto tisoč so jih baje že asimilirali, prav toliko so jih razmestili po raznih naseljih in vaseh, ne da bi jim nudili potrebno pomoč in zaščito, preostalih petdeset tisoč, med katerimi je 11 tisoč ribičev, pa je še vedno brez strehe.

Na julijski ženevski konferenci je Kitajska napovedala prispevek 960 tisoč dolarjev in je izrazila pripravljenost, da sprejme 10 tisoč beguncev, ki so bili zasilno nameščeni po raznih taboriščih na Tajskem. Komisariat OZN bo prispeval predvsem za vzdrževanje teh beguncev.

V Manili so se razširile vesti, da je na nekem otoku Filipinskega otočja v avgustu umrlo 60 indokitajskih beguncev. S čolnom so se zatekli na otoček, ki pa je naseljen in zato na njem niso našli hrane. Filipinski funkcionarji pa poročajo, da je čoln z 82 osebami na krovu zešel v tajfun in da se je skupina preživelih zatekla na otok Mindoro, odkoder so jih prepeljali v taborišče, v katerem sedaj živi 5.800 vietnamskih beguncev. Brodolom je preživelo le 22 od skupnih 82 beguncev. Sicer pa filipinski funkcionarji trdijo, da je v zadnjih štirih letih v Južnem Kitajskem morju izgubilo življenje pol milijona vietnamskih beguncev, ki so z ladjami zapustili domovino. (bbr)

Na sliki (telefoto ANSA UPI) **manjši čoln z begunci na krovu.**

BILBAO — Včeraj zjutraj ob 8. uri je bil v atentatu ubit Modesto Garriega Perez, ki je kandidiral na zadnjih volitvah na listi konservativne stranke «Alianza Popular».

DA BI IZBRISAL POSLEDICE DOLGOLETNEGA NASILJA

Argentinski režim proglaša za mrtve desettisoče političnih nasprotnikov

Komisija za človekove pravice zaslišala stotine sorodnikov in uglednih osebnosti demokratične opozicije

BUENOS AIRES — «To je dokaz nasilja Videlovega režima». Tako je opredelil podpredsednik peronistične stranke Deolindo Bittel, zakon o domnevni smrti, ali kot ga že imenujejo «smrt po dekretu», ki je v torek stopil v veljavo v Argentini.

Zakon, ki bo po vsej verjetnosti postal znan tudi izven argentinskega območja, predvideva proglasitev domnevne smrti vseh tistih oseb, ki se v roku devetdesetih dni po prijavljeni izginitvi, ne javijo. Drugi člen zakona daje pravico, da sproži ta postopek, tako zakonec ali sorodniki osebe, ki je izginila, kot tudi javno tožilstvo. Slednje lahko proglasi domnevno smrt neke osebe tudi če se najožji sorodniki zoperstavijo temu postopku. Ukrep je po mnenju vse svetovne demokratične javnosti poskus argentinske diktatorske vlade, da avtoritarno reši problem več desettisočev oseb, ki so v letu po državnem udaru «izginile».

Zakon je zelo negativno ocenila tudi Komisija za človekove pravice, organizacija ameriških držav, ki je sedaj v Argentini. V torek se je sestala s primasom Raulom Primatestom in s predstavniki novoustanovljene enotne sindikalne zveze «CUTA». Sprejela je tudi skupino urugvajskih žena, ki so prijavile izginitev 122 urugvajskih državljanov v Argentini. Poudarile so, da se za šestnajst oseb z gotovostjo ve, da so zaprte v «neuradnih» zaporih. Števil o prijav, ki jih je komisija do sedaj prejela, je baje naraslo že na 2500 - 3000, kar dovolj zgovorno priča o teptanju človekovih pravic v Argentini.

Diktatorska vlada pa je v torek objavila odgovor na obtožbe podpredsednika peronistične stranke Bittela. V njem je naglašeno, da je «vojaška vlada že dovolj jasno dokazala, da spoštuje stališča svojih oporečnikov . . .» in da so zato izjave Deolinda Bittela «nedopustna in iracionalna žalitev vlade in argentinskega ljudstva». Dokument je v nadaljevanju en sam grob napad na peroniste, kar dokazuje, da se niso še zacelile rane, ki jih je gverila zadala argentinskim oboroženim silam in da vojaška vlada nadaljuje s svojim togim zadržanjem, kljub temu, da civilni in vojaški krogi previdno iščejo stične točke. Dogodki v zadnjih letih imajo v državi še vedno zelo velik vpliv in obisk Komisije za človekove pravice je to dejstvo potrdil. (nf)

je trojica neposredno vpletena v umor Orlanda Leteliera, bivšega Allendejevega ministra, ki je bil leta 1976 ubit v atentatu v Washingtonu.

Cilsko vrhovno sodišče je že enkrat zavrnilo prošnjo za izročitev, danes pa bo v prizivu izreklo dokončno razsodbo. Če bodo čilske oblasti ponovno zavrnile to prošnjo, bodo vsi trije obtoženci, ki sedijo že eno leto v zaporu, izpuščeni na prostost.

Pinochet ne bo izročil morilcev Leteliera

SANTIAGO — Vedno bolj se širi vest, po kateri čilske oblasti ne bodo dovolile izročitev bivšega šefa tajne obveščevalne službe DINA gen. Manuela Contrerasa in dveh njegovih sodelavcev. Izročitev zahtevajo ameriške oblasti, po katerih

KLJUB NEKOLIKO POČASNEJŠI RASTI

Slovenija še najdražja jugoslovanska republika

V prvih sedmih mesecih so se najbolj podražile storitve

LJUBLJANA — Čeprav je bila v prvih sedmih mesecih letos rast cen v Sloveniji počasnejša kot v istem obdobju lani, so cene v Sloveniji še naprej najvišje v državi.

Od januarja do konca julija so se najbolj podražile storitve in sicer za 25,1 odstotka. Jugoslovansko povprečje rasti cen teh dejavnosti je bilo 19,2 odstotka, cene na drobno pa so se v Sloveniji povečale za 23,3 odstotka, pravzaprav cene blaga široke porabe za 13,9 odstotka, kar je za 3,5 oziroma 2,7 odstotka več od jugoslovanske povprečne rasti.

Življenjski stroški v Sloveniji so bili v začetku prejšnjega meseca za skoraj četrtino večji kot zadnje dni julija lani, medtem ko je bila povprečna rast življenjskih stroškov v Jugoslaviji 15,1 odstotka.

Med glavne vzroke tako visokih cen so prištete že znane stvari. Visoka življenjska raven in visoko kakovostno blago narekujeta visoke cene, nadalje nerešeni problemi v proizvodnji, neusklajena ponudba in povpraševanje ter primanjkljaj v plačilni bilanci in devizni bilanci. Manj pozornosti je namenjeno nedograjenemu sistemu razširjenja reprodukcije in težavam pri zagotavljanju sredstev za prosto reprodukcijo, ki so vsebolj obremenjena z različnimi bančnimi obrestmi.

Na žalost je zanemarjeno tudi dejstvo, da so bile cene kmetijskih pridelkov v Sloveniji povprečno višje za kar okoli 20 odstotkov kot kjerkoli drugje v Jugoslaviji. Poskusi, da bi to opravičili z dobro preskrbo brez upoštevanja nekaterih problemov zaprtosti tržišča, še naprej samo potrjujejo znano mišljenje o slovenskih tržnicah kot pravi «meki» za prodajalce.

Vse to govori v prid prizadevanju, da je treba nedavne sklepe ZIS in IS Slovenije o začasnih najvišjih cenah dosledno spoštovati. Kakršnokoli oddaljevanje od sprejetih gospodarskih ukrepov bi nedvomno vodilo k njihovi nadaljnji in nezadržni rasti. (dd)

Protest kmetov v Pekingu

PEKING — Na glavnem trgu Tienanmen se je včeraj zjutraj zbrala množica kmetov s podeželja in protestirala proti vsem krivicam, ki se jim godijo ter zahtevala, da se njeni življenjski pogoji izboljšajo. Na manifestaciji so govorniki posebno kritizirali neučinkovitost in počasnost kitajske birokracije, medtem ko so se s obžalovanjem spomnili Maocetungovega obdobja.

Odpuščena iz službe ker se ni poročila z verskim obredom

VARESE — Italijanske inštitucije vedno znova presenečajo. Danes moramo zabeležiti nov absurden dogodek, ki krši človekovo svobodno versko odločanje, 26-letno Tamaro Preti so namreč odpustili iz službe, ker se je poročila samo s civilnim obredom.

Zgodilo se je v državno priznanem zavodu «Sacro cuore» blizu Vareseja, ki ga vodijo nune in ki ima sloves najuglednejšega in najstrožjega šolskega zavoda te pokrajine. Za ta ukrep se je odločila ravnateljica na podlagi zavodskega pravilnika, ki predvideva odpust iz službe kakršnokoli obnašanje, ki ni v skladu z vzgojnimi, moralnimi in verskimi principi zavoda. Tamara Preti je na tej šoli poučevala gospodinjstvo že štiri leta, preteklega julija pa se je poročila, kot rečeno, samo s civilnim obredom. In te dni je udarila strela: ravnateljica, sestra Giulia Isola, ji je brez nadaljnjega sporočila, da jo je dolžna odpustiti iz službe zato, da zaščiti šolo in načela vseh tistih staršev, ki so jim zaupali svoje hčerke.

Tamara Preti pa bo verjetno zaščitila svojo pravico do dela, ki je v sedanji krizni situaciji prava fata morgana, s sodnimi in sindikalnimi posegi.

PO PRITOŽBI ZAHODNONEMŠKE VLADE

Morda bodo obnovili proces proti Wagnerju

Če bo brazilsko sodišče sprejelo bonske teze, je izročitev vojnega zločinca zagotovljena

BRASILIA — Prvič v zgodovini brazilskega pravosodja je zvezna policija na zahtevo ministrstva za zunanje zadeve strogo zastražila človeka, ki ga je vrhovno sodišče formalno oprostilo. Prav tako je prvič, da tak ukrep, ki bi v drugih časih in drugih razmerah naletel na nasprotovanje in ogorčenje, žanje odobravanje in so ga v Braziliji pravzaprav dočakali z zadovoljstvom in olajšanjem.

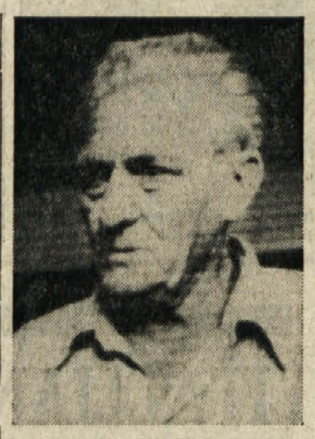

Gustav Wagner

Gre za postopek zoper nacističnega zločinca Gustava Wagnerja, ki ga je brazilsko vrhovno sodišče oprostilo vsake krivde, češ da so njegovi zločini zastareli, kljub ogorčenim protestom brazilske in svetovne javnosti.

Povod za sedanji ukrep glede Wagnerjevega hišnega pripora je dala pritožba zahodnonemške vlade, ki dokazuje, da so na postopku pred vrhovnim sodiščem v Brasilii zagrešili grobo napako: pri prepisovanju portugalskega prevoda zahodnonemške zahteve po izročitvi vojnega zločinca Wagnerja so namreč napisali, da je zakon o «nacističnih zločinih» sprejet 23. maja 1974. Na podlagi te napake je vrhovno sodišče oprostilo Wagnerja. Medtem pa so ugotovili, da gre za zakon, ki so ga odobrili 23. maja 1947 leta. Če bo vrhovno sodišče sprejelo te trditve zahodnonemške vlade, bi lahko proces proti Wagnerju obnovili in bi v tem primeru njegova izročitev bonskim oblastem bila skoraj zagotovljena. (if)

IRA napoveduje nove teroristične akcije

BARCELONA — Španski tednik «Interviu» je objavil članek, v katerem je pripadnik gibanja IRA izjavil, da je bila smrt lorda Mountabattena samo začetek nove ofenzivne akcije. Zato se bodo atentati na britansko kraljevo družino in na britansko vojsko še nadaljevali.

Maroška vojska zapušča Mavretanijo

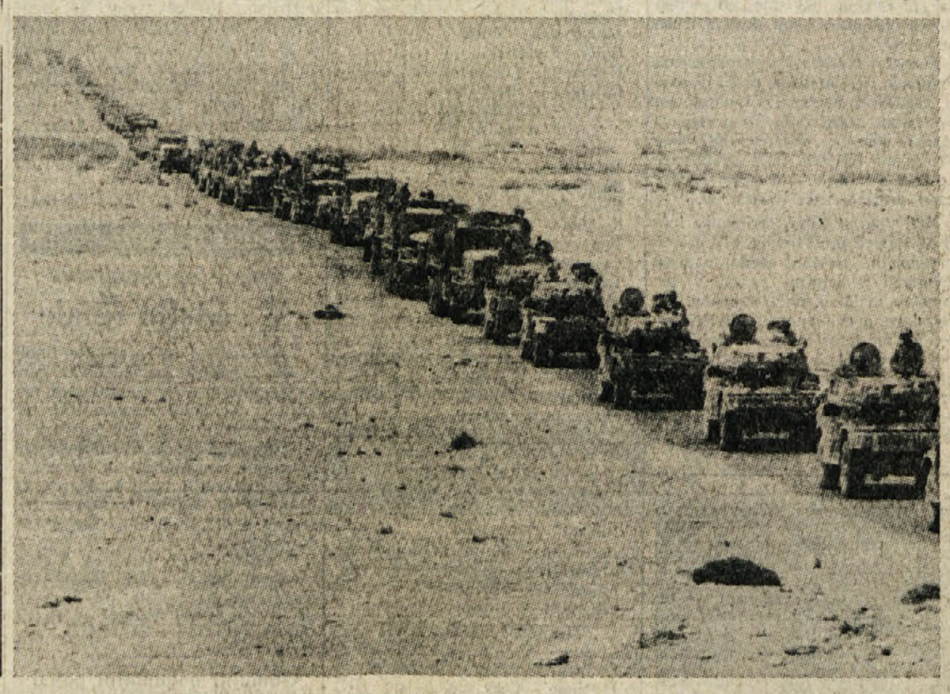

ZOUERATE (Mavretanija) — Iz dobro obveščenih krogov v Zoureateju se je izvedelo, da je glavnina maroške vojske že zapustila mavretansko ozemlje in je predvčerajšnjim vkorakala v Zahodno Saharo. Maroška vojska je mavretanski pomagala v skupnem boju proti fronti Polisario. Po nedavnem sporazumu med Mavretanijo in Polisariem, s katerim se je Mavretanija odpovedala svojemu delu Zahodne Sahare, je bilo zavezništvo z Rabatom odveč. Položaj je celo šel tako daleč, da je Maroko zavzel celo mavretanski del bivše španske kolonije in ni celo skrival pretenzij nad nekaterimi deli mavretanskega ozemlja.

Problem bivše Španske Sahare je torej še vedno v ospredju dogajanj v Magrebu. Rabat skuša prikazati spor kot konfrontacijo z Alžirijo in ne kot spopad med svojo ekspanzionistično politiko in hotenjem ljudstva Saharoui, ki hoče samoodločbo.

Na sliki (arhivski posnetek) **maroški konvoj v Zahodni Sahari.**

VČERAJ OD FLORIDE DO MISSISSIPPIJA

Orkan «Frederic» prizadel obalo ZDA

Zaradi pravočasne evakuacije prebivalstva predvsem materialna škoda

MOBILE (Alabama) — Orkan «Frederic» je včeraj dosegel v Mehiškem zalivu obalo ZDA in povzročil prva razdejanja predvsem na območju mesta Mobile v Alabami. Človeške žrtve je za sedaj povzročil le v Mehiškem zalivu, kjer sta se ponesrečila dva delavca med evakuacijo naftnih ploščadi.

Združene države Amerike so se kot razvita država pripravile na prihod orkana, saj so oblasti izselile 340 tisoč prebivalcev z območja, ki bi ga moral po predvidevanjih meteorologov prizadeti orkan. Iz centra za tropske viharje v Miamiju nepretrgoma sledijo razvoju dogodkov in sproti obveščajo nacionalno gardo, ameriški rdeči križ in krajevne oblasti. Do sedaj so bila njihova predvidevanja do pičice točna, kar navsezadnje ni bilo niti tako težavno, saj je «Frederic» z razliko od «Davida» (prejšnjega karibskega orkana) sledil običajnim smerem orkanov Mehiškega zaliva. Do sedaj se je pomikal s hitrostjo 25 kilometrov na uro, vrtinčasti vetrovi pa so presegli hitrost 200 kilometrov na uro, s prihodom na celino bi se morala po vseh predvidevanjih zmanjšati njegova moč, da bo globlje v notranjosti škoda manjša.

Kot rečeno, je razdejanje na obalah Alabame, Mississippija in zahodne Floride ogromno. Orkan ruva drevesa, telefonske in telegrafske drogove, odkriva strehe, valovi pa rušijo pristaniške naprave. V svojem uvrščanju tropskih viharjev ameriški meteorologi zatrjujejo, da je «Frederic» najmočnejši orkan zadnjega desetletja.

Deževje, sunki vetra in zmanjšanje vidljivosti je skoraj v celoti ohromila ves letalski promet ne samo v obalnih državah ZDA, temveč tudi na Kubi, ki jo je orkan zapustil pred dvema dnevoma. Na havanskem letališču je bilo včeraj še vedno tri metre vode v veliko nejevoljo številnih časnikarjev, ki so sledili vrhu neuvrščenih in jim je orkan zagodel z nepredvidenim dopustom. Resnici na ljubo je večina pravočasno odletela s Kube, ostali med njimi tudi jugoslovanskimi dopisniki, ki so imeli rezervirane četrtske polete so ostali na suhem, ali bolje na mokrem, saj na Kubi gospoduje voda in izredna vlaga, da so tujci prikovani v hotelskih sobah. (voc)